

Výroční zpráva 2011

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel./fax:

317 845 169, 317 845 965

Pohotovostní tel. Záchraně stanice pro živočichy:

777 800 460

E-mail:

vlasim@csop.cz

Internet:

www.csopvlasim.cz, www.blanicti-rytiri.cz,
www.krajina-zahrada.cz, www.arborista.cz,
www.pomoczviratum.cz

Kontakty na vedoucí středisek a úseků:

777 800 461 (Mgr. K. Červenková),
777 800 459 (Bc. H. Kotková, DiS.),
777 800 458 (Ing. K. Kříž),
777 800 457 (Ing. M. Lempochner),
777 800 456 (J. Nosek),
602 457 375 (Bc. M. Musilová),
777 703 456 (J. Vrnák),
604 104 924 (D. Tlustošová)

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO: 185 95 677 DIČ: CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2011:

234

Další organizační údaje

ČSOP Vlašim zřizuje Záchranou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic.

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je regionálním centrem ČSOP pro střední Čechy.

ČSOP Vlašim je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty, jmenované Radou Středočeského kraje.

ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poradců ČR (STEP), členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim je akreditovaným ekocentrem ČSOP.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je Radou Národního pozemkového spolku akreditovaným pozemkovým spolkem.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem občanského sdružení Greenways Praha – Vídeň, zakládajícím členem o. p. s. Posázaví

Poslání základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj. Toho chceme dosáhnout zejména:

1. informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
4. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
5. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
6. účasti v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
7. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
8. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
9. péči o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti, než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

ISBN 978-80-86327-97-6

Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace

autor kreseb: Luděk Slezák
tisk: TRIA, v. o. s., Olbramovice, náklad: 1 000 ks

ÚVOD

Vážená čtenářko, vážený čtenáři,

otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2011. Seznámíme Vás zde s pestrou paletou našich aktivit zahrnujících informování, poradenství a osvětu veřejnosti, environmentální výchovu a vzdělávání, ochranu přírody a krajiny, praktickou péči o přírodní a kulturní dědictví Podblanicka, záchranu ohrožených druhů a poraněných jedinců volně žijících druhů zvířat a programy zaměřené na regionální rozvoj.

Rok 2011 byl pro nás rokem složitým, na jedné straně běžely velmi náročné projekty – zejména pak stavba Záchranné stanice pro živočichy, na druhé straně se citelně projevil propad veřejných financí a ztráta řady grantových příležitostí ať již na úrovni centrální (MŽP, MŠMT), tak regionální – krajské. ČSOP Vlašim se dlouhodobě soustředí na diverzifikaci svých

zdrojů, proto bereme snížení možnosti žádat o dotace jako příležitost více se zaměřit na soukromé dárce, zapojení dobrovolníků a členů, hledání dalších nestátních zdrojů. Věříme, že se nám to podaří a zvládneme bez otřesů i rok 2012, který bude zřejmě ještě obtížnější.

Všem přátelům, kolegům a spolupracovníkům, kteří se na činnosti v roce 2011 podíleli, velmi děkuji za dobrou práci, nadšení a velkou obětavost, díky které se podařilo udržet a dále rozvíjet všechny hlavní směry naší činnosti ve prospěch našeho společného kulturního a přírodního dědictví Podblanicka. Děkuji všem našim partnerům – zejména městům a obcím, dárčům, sponzorům a příznivcům, bez kterých by naše činnost nebyla možná.

Pavel Pešout
leden 2011

10 největších úspěchů v roce 2011

01

Podařilo se získat věcná práva k upolínové louce u Vranic a pěti hektarům orchidejových luk na několika místech Podblanicka.

02

Byla zahájena komplexní obnova 50 let neudržovaného třebešického parku na základě dohody s majitelem zdejšího zámeckého areálu.

03

Při jarním tahu žab ze zimovišť do míst rozmnožování se podařilo před koly automobilů zachránit historicky nejvíce jedinců – téměř 10 tisíc!

04

Za projekt návštěvnického střediska Vodní dům poblíž hráze přehradní nádrže Švihov (Želivka) jsme obdrželi cenu České komory architektů.

05

V roce 2011 byla dokončena výstavba léčebné i expoziční části Záchranné stanice pro živočichy, zahájená v r. 2010. Po celou dobu stavby se dařilo plně udržet záchranu zvířat v celé oblasti působnosti.

06

ČSOP se na Podblanicku již 19 let účastní správních řízení, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Pro zajištění co nejširší informovanosti veřejnosti zahájil ČSOP Vlašim v r. 2011 zveřejňování jednotlivých případů. Každý má tak možnost sledovat průběh všech kauz a aktivně se do nich zapojovat.

07

Po dvouleté pauze byl obnoven letní tábor mladých ochránců přírody díky novým vedoucím, kteří jsou účastníky tohoto tábora z předchozích let.

08

Byla registrována regionální značka původu „Produkt z Kraje blanických rytířů“. Na podzim jsme si také vyzkoušeli první Podblanický farmářský trh ve spolupráci s Farmou Blaník. Díky úspěšnému průběhu bylo domluveno pořádání pravidelných Podblanických farmářských trhů ve spolupráci s Městem Vlašim osmkrát ročně.

09

Podařilo se dokončit projekt Lesní poklady blanických rytířů, jehož součástí je síť lesních geokešů a hra pro veřejnost na internetových stránkách.

10

Byl s velkým úspěchem uspořádán patnáctý ročník Podblanického plenéru – společné tvorby výtvarníků. K tomuto výročí a pátému výročí založení Podblanické galerie ČSOP Vlašim byl vydán Almanach.

OBSAH

ÚVOD	1
10 největších úspěchů v roce 2011	1

OBSAH	2
--------------------	----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	3
---	----------

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY

PODBLANICKA	3
--------------------------	----------

Péče o přírodovědně cenné lokality	3
Péče o kulturní dědictví	3
V roce 2011 se podařilo	3
Sledování přírodovědně cenných lokalit	4

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ	5
------------------------------------	----------

Školka dřevin	5
Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích	5
Výsadby ve volné krajině	5
Obnova zámeckých parků	6
Zámecký park Třeběšice	6
Zámecký park Vrchatovy Janovice	6

DRUHOVÁ OCHRANA	6
------------------------------	----------

Záchrana kuřičky Smejkalovy	6
Krajové odrůdy ovocných dřevin	7
Program Vážky	7
Ochrana obojživelníků při jarním tahu	7
Program Ryby a miňulovci	9
Ptáci zemědělské krajiny	9

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY	10
--	-----------

Podpora hnízdních příležitostí zpěvného ptactva v lesích	10
Péče o živočichy v roce 2011	11
Záchranné přenosy	14
Sbírka Zvíře v nouzi	14
Adopce zvířat	15
Výchovná a osvětová činnost	15
Spolupráce se školami a dobrovolníky	15
Změny v roce 2011	15

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST	16
--	-----------

Správní řízení	16
Přírodovědné průzkumy	16

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Projekt Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách	17
Projekt Lesní poklady	17

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI	18
------------------------------------	-----------

Ekologické výukové programy pro školy	18
Ekologická olympiáda studentů středních škol České republiky	19

Další vzdělávání pedagogických pracovníků	20
XI. Středočeská mrkvová konference	22

Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o environmentální výchovu	22
Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu	23

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	23
--	-----------

Oddíl MOP Alcedo	23
Oddíl MOP Včelojedi	23
Letní tábor	24
Rodičovský ekoklub Breberky	25

OSVĚTA VEŘEJNOSTI	25
--------------------------------	-----------

Ekovečery, přednášky a tématické dny	25
Výstavy	26
Přírodovědně-vlastivědné vycházky	26
Další osvětové akce	27
Knihovna přírodovědné a regionální literatury	28
Ekoporadna	28
Ekooobchůdek	29

PUBLIKAČNÍ ČINNOST	31
---------------------------------	-----------

Periodika ČSOP Vlašim	31
Samostatné publikace	32
Letáky	32

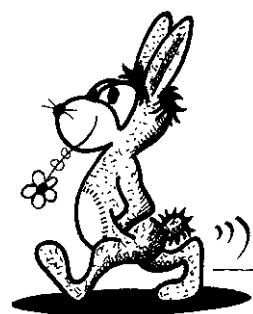
ČSOP Vlašim na internetu	34
---------------------------------------	-----------

REGIONÁLNÍ ROZVOJ	35
--------------------------------	-----------

Blanický rytíř	35
Kraj blanických rytířů	35
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – regionální produkt® .	36
1. Podblanický farmářský a zvířecí trh a Podblanická pejskiáda	37
Podblanická galerie ČSOP Vlašim	38

ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM	39
----------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2011	40
--------------------------------------	-----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY PODBLANICKA

① Martin Klaudys

Ochrana přírodních lokalit a památek se ČSOP Vlašim snaží zajistit prostřednictvím dohod s vlastníky a hospodáři. Aktivity spojené s péčí o přírodní a kulturní památky na Podblanicku zastřešuje program ČSOP Vlašim „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“. O vybrané lokality a stavby ČSOP Vlašim pečuje s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

Péče o přírodovědně cenné lokality

ČSOP Vlašim v rámci programu pozemkového spolku v současnosti podchycuje 35 přírodovědně významných lokalit na Podblanicku, na nichž se vyskytují vzácné nebo zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů. Nové lokality jsou do programu zařazeny zpravidla na základě průzkumů a jednání s vlastníky.

Na lokalitách probíhá průběžné sledování rostlin a živočichů a další jednání s hospodáři a vlastníky. Podle získaných údajů je následně upraveno hospodaření nebo provedeno opatření pro zlepšení stavu vzácných druhů. Velkou část lokalit tvoří mokřadní, často silně zrašelinělé louky, které vyžadují šetrné sečení s vyloučením těžké mechanizace. Na loukách kosíme ručně vedenou lištovou sekačkou a křovinořezem s ručním hrabáním a odvozem.

Lokality jsou postupně vybavovány informačními tabulemi a jsou představovány i v regionálním tisku.

Péče o kulturní dědictví

ČSOP Vlašim se věnuje i kulturním památkám a historickým místům. Ve spolupráci s vlastníky program pozemkového spolku přispěl a přispívá k ochraně a rozvoji kulturního a histo-

Mapa č. 1: Lokality zařazené do programu ČSOP Vlašim Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka.

rického dědictví Podblanicka. ČSOP Vlašim udržuje pietní místo – bývalé popraviště u Vlašimi Na Spravedlnosti, v zámeckém parku ve Vlašimi pečuje ČSOP Vlašim o Starý hrad s expozicí o historii parku a ve Vlašimské bráně provozuje Podblanickou galerii s díly výtvarníků Podblanicka.

V roce 2011 se podařilo

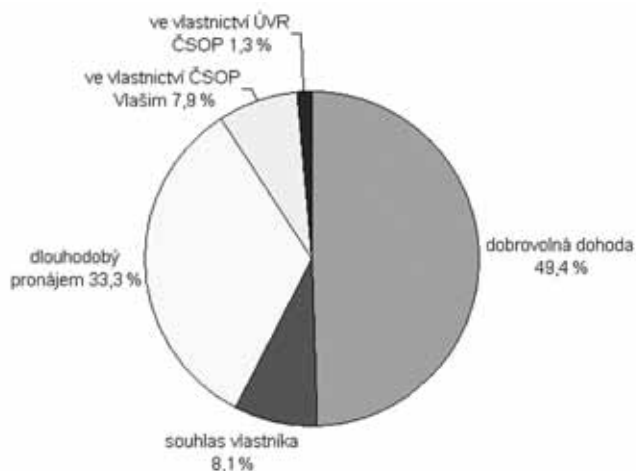
- završit dlouholetou snahu dobrovolných i profesionálních ochránců přírody o vyhlášení chráněného území na Dolnokralovických hadcích. Dne 1. 3. 2011 byla na nejzachovalejších částech lokality vyhlášena Národní přírodní památka Hadce u Želivky.
- zapojit do projektu „Záchrana hadcových lokalit na Podblanicku“ i třetí z významných hadcových lokalit – Hadce u Šebířova, kde se podařilo navázat spolupráci s Obcí Šebířov. Lokalita má výměru cca 0,5 ha.
- získat do nájmu mokřadní louku v nové lokalitě Upolínové louky u Vranic. Spolu s loukou v Losin se jedná o poslední zbytky kdysi rozsáhlých upolínových luk v této části Posázaví.
- uzavřít s AOPK ČR smlouvu o bezúplatném užívání ploch (mokřadů a vrbových křovin) pod hrází Velkého Byčkovického rybníka v CHKO Blaník. Plochy i s rybníkem leží v přírodní rezervaci Podlesí a ČSOP Vlašim o ně nyní pečuje společně.
- získat nebo obnovit věcná práva (nájemní smlouvy nebo souhlasy k obhospodařování) na pozemky na mokřadních loukách na lokalitách Mokřadní louky u Blažejovic, Údolí potoka u Dolské myslivny, Jinošovské údolí, Na Kačíně u Kuňovic, Na Pramenech u Horní Lhoty, Řísnické louky, Upolínové louky u Losin a Mokřadní louky u Tisku. Tyto smlouvy jsou nezbytným podkladem pro financování péče o tyto lokality pro následující léta. Celkem byly prodlouženy nebo obnoveny věcná práva k téměř 5 ha pozemků.
- provést kosení na 59,8 ha mokřadních a květnatých luk.
- pročistit tůň na lokalitách u Lesáků a u rybníka Žechovák v CHKO Blaník vytrháním orobince a dalších vysokých bylin.

Tabulka č. 1: Výměra pozemků zařazených do pozemkového spolku dle formy věcných práv.

forma věcného práva	výměra (m ²)
dobrovolná dohoda	1 002 215
souhlas vlastníka	164 860
dlouhodobý pronájem	676 291
ve vlastnictví ČSOP Vlašim	158 584
ve vlastnictví ÚVR ČSOP	26 447
celkem	2 028 397

ČSOP VLAŠIM

Celkem se podařilo v roce 2011 získat nebo obnovit věcná práva k 6,3 ha pozemků. Celková plocha přírodovědně cenných pozemků, zahrnutých do programu pozemkového spolku, přesahuje 202 ha. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2011 je uvedena v tabulce a grafu.

Graf č. 1: Struktura věcných práv k pozemkům v PSPPP.

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2011 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemkových spolků Českého svazu ochránců přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

O upolínové louky u Vranic pečujeme nově od roku 2011.

foto: M. Kludys

Sledování přírodovědně cenných lokalit

V roce 2011 byly podrobně sledovány lokality Částrovických rybníky – mokřadní louky a rybník Machlov a rašelinná louka v přírodní rezervaci Podlesí. Na lokalitách byly sledovány populace prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) a vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*). Sledování přináší i nečekané objevy – na louce u Částrovických rybníků byl znovu nalezen všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), neznámý zde od roku 1996.

Na základě výsledků a dalších poznatků o stavu lokalit je pak následně upravován způsob hospodaření.

Svoz posečené trávy z podmáčených ploch lehkou mechanizací.

foto: M. Kludys

V roce 2011 se podařilo na návrh ČSOP Vlašim vyhlásit národní přírodní památku Hadce u Želivky.

foto: M. Kludys

Nakládání posečené trávy mechanickou rukou k odvozu.

foto: M. Kludys

PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ

V roce 2011 se na práci ve středisku Péče o zeleň podílelo 15 stálých pracovníků, 17 sezónních pracovníků a 3 brigádníci, kteří se především v době letních prázdnin účastnili údržby chráněných území.

Školka dřevin

🕒 Hana Kotková

V roce 2011 byly vyzvednuty ze země stromy, které jsme před několika lety zasadili do volné půdy. Jejich počet se pohyboval okolo tisíce kusů a druhově se jednalo o lípy, javory, duby, olše a jedle.

Rovněž jsme pokračovali v dopěstování rostlin na naše výsadbové akce. Na některé akce bylo vhodné si zjara nakoupit menší rostliny a v průběhu sezóny si je dopěstovat do požadované velikosti. Na podzim bylo do školky přivezeno více než sto vzrostlých alejových stromů určených pro naše výsadby. Některé stromy putovaly do země hned v témže roce, zbylé jsme zazimovali a jejich výsadba bude realizována v dalším roce.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

🕒 Jakub Vrňák, Marek Lempochner, Miroslav Jandák

Vlašim

Na základě dlouhodobé smlouvy udržujeme stromovou a keřovou zeleň ve Vlašimi. V tomto roce proběhly běžné údržbové práce keřů a stromů v celém správním území Vlašimi. Celkem bylo pokáceno 11 stromů a vysázeno bylo 134 stromů. Byly doplněny stávající keřové výsadby o jednice, které někdo ukradl či zničil. Hodně práce znamenaly opravy alejí ve volné krajině. Výrazným zásahem byla redukce keřového porostu v ulici Na Valech (mezi silnicí a zámeckou zdí). Část keřů byla omlazena a na místa po náletech bude na jaře provedena výsadba nových keřů. V rámci výstavby nové mateřské školky v areálu ZŠ Vorlina jsme zrealizovali výsadbu nové zahrady. Celkem zde bylo vysázeno 21 alejových stromů, 40 habrů do živého plotu, 397 keřů, 29 ovocných stromů a keřů a 429 trvalek.

Zakládání vrbové chýše v areálu nové MŠ Vorlina ve Vlašimi.

foto: J. Vrňák

Frézování pařezů na loukách v zámeckém parku ve Vlašimi.

foto: J. Vrňák

Týnec nad Sázavou

Na základě dlouhodobé smlouvy udržujeme stromovou a keřovou zeleň v Týnci nad Sázavou. Každoročně zde realizujeme běžnou údržbu stromů, keřů a živých plotů. V tomto roce jsme započali s rekonstrukcí některých částí keřových skupin a živých plotů.

Čerčany

V Čerčanech probíhá už druhým rokem kompletní rekonstrukce zeleně. Naše organizace se této akci účastní výzevem nevhodných dřevin a arboristickým ošetřením stromů. Celkem bylo ošetřeno 149 stromů a 27 dřevin bylo odstraněno. V rámci projektu dále proběhly rozsáhlé výsadby.

Senohraby

Od jara tohoto roku jsme zahájili realizaci rekonstrukce zeleně v Senohrabech. V projektu je zahrnuto odstranění nebezpečných a nevhodných dřevin, výsadba nové zeleně a arboristické ošetření většiny vzrostlých stromů v majetku obce a částečně Sokola Senohraby. Celkem zde bylo odstraněno 60 ks nebezpečných a nevhodných dřevin, vysázeno bylo 8 alejových stromů, 814 keřů a arboristicky ošetřeno 108 vzrostlých stromů.

Mirošovice

Na podzim jsme začali s rekonstrukcí zeleně v obci Mirošovice. V projektu je zahrnuto odstranění nebezpečných a nevhodných dřevin, výsadba nové zeleně a arboristické ošetření většiny vzrostlých stromů v majetku obce. Celkem bylo arboristicky ošetřeno 53 vzrostlých stromů, odstraněno 31 dřevin, vysázeno 511 keřů a 39 alejových stromů.

Výsadby ve volné krajině

🕒 Jakub Vrňák, Miroslav Jandák

V tomto roce jsme v rámci výsadby do volné krajiny financovaných z Programu péče o krajinu vysadili 3 aleje. U cesty spojující Čechov u Vlašimi s komunikací na Kupsův mlýn bylo vysázeno 98 dubů. Ve dvou alejích u Neměže bylo vysázeno 30 třešní, 32 švestek a 200 bříz.

Pro Městys Hostivice jsme založili interaktivní prvek ÚSES na ploše 14 909 m². Celkově zde bylo vysázeno 5 072 prostokorných sazenic, 349 listnatých poloodrostků, 154 listnatých odrostků, 21 ovocných stromů, 6 alejových stromů a 1 228 kontejnerovaných keřů. Součástí akce byla i likvidace skládky v objemu cca 150 m³ a založení nového trávníku v ploše 4 524 m².

Obnova zámeckých parků

① Marek Lempochner, Jakub Vrňák

Zámecký park Třeběšice

Na podzim tohoto roku jsme zahájili práce na komplexní rekonstrukci zámeckého parku v Třeběšicích. Projekt obsahuje odstranění nevhodných dřevin, arboristické ošetření stávajících cenných stromů a rozsáhlé výsadby. Před zahájením našich prací byl park ve značně zanedbaném stavu. Přes padesát let ho nikdo neudržoval. V roce 2011 jsme odstranili nevhodné dřeviny včetně jejich pařezů na ploše 3 000 m².

Zámecký park Vrchotovy Janovice

V roce 2011 jsme opět pokračovali v postupném ošetřování nejceněnějších stromů tohoto parku. Celkem bylo ošetráno 13 stromů. Vzhledem ke špatnému zdravotnímu stavu jsme ale také museli 5 havarijních stromů pokácet.

V rámci založení interaktivního prvku ÚSES v Hostivici jsme použili technologii mulčování slámou, což je pro výsadby ve volné krajině značná úspora při následné péči o výsadby, zároveň zvyšuje ujímavost nově vysazených sazenic.

foto: J. Vrňák

DRUHOVÁ OCHRANA

Záchrana kuřičky Smejkalovy

① Martin Klaudys, Hana Pánková

V roce 2011 pokračovalo sledování populace kuřičky hadcové na Dolnokralovických hadcích i na lokalitě Hadce u Hrnčič. V roce 2011 došlo k výraznému nárůstu počtu rostlin na lokalitě Hadce u Hrnčič, kde se populace zvětšila 13x. Prudký nárůst v počtu jedinců byl způsoben těžbou dřeva s doprovodným managementovým rozrušením drnu stahováním těžebního dřeva a potěžebních zbytků. Na Dolnokralovických hadcích došlo také k nárůstu jak větších jedinců, tak počtu semenáčků v rámci stávajících osídlených ploch. Horší situace je v části u silnice k Borovsku, kde jsou ale plánovány v nejbližší době managementové zásahy.

V roce 2011 byly na všechny lokality rozmístěny datalogery (měřicí staničky), které každých 30 minut měří teplotu

půdy, teplotu vzduchu a vlhkost půdy. Dále byla na části lokality „V Moravech“ založena trvalá monitorovací plocha, kde byla odečtena data o rostlinném pokryvu. Tato plocha umožní sledovat vývoj vegetace Dolnokralovických hadců do budoucna.

AOPK ČR vydala za přispění ČSOP Vlašim v roce 2011 publikaci Hany Pánkové „Kuřička hadcová *Minuartia smejkalii*. Péče o druh a jeho lokality. Metodika AOPK ČR.“ V této publikaci jsou shrnuty dosavadní zkušenosti se záchranou tohoto bezesporu nejvýznamnějšího druhu na Podblanicku.

Hadcový bor na břehu Želivky.

foto: M. Klaudys

Měřicí stanička pro sběr klimatických dat.

foto: M. Klaudys

Krajové odrůdy ovocných dřevin

① Pavel Jakubův

V roce 2011 se podařilo pomocí letáčků rozdáváných na správních řízeních navázat spolupráci s pěti dobrovolníky, kteří mají zájem o záchranu starých odrůd jaderovin. Bylo vytvořeno několik zajímavých starých sadů na Benešovsku, kterým se budeme nadále věnovat.

Na jaře roku 2011 bylo v sadu ČSOP Vlašim provedeno naroubování osmi odrůd, které byly určeny na podzim roku 2010. Bohužel, všechny přenesené rouby pomrzly při pozdních mrazích ve dnech 3. až 10. května 2011, kdy teploty dosahovaly až - 8 °C. Toto roubování bude nutné na jaře roku 2012 zopakovat. V roce 2012 začne v již připravených ohradách probíhat extenzivní pastva ovcí.

Program Vážky

① Martin Waldhauser

ČSOP Vlašim byl v roce 2011 hlavním organizátorem tradičního celostátního setkání „vážkologů“. Tento 14. seminář odonatologů České republiky se uskutečnil ve dnech 2. až 4. 6. 2011 v okrajových částech Doupovských hor (mimo vlastní vojenský újezd). Na pořádání semináře se organizačně podíleli M. Waldhauser za ČSOP Vlašim a P. Jiskra z AOPK ČR, středisko Karlovy Vary. Semináře se zúčastnilo celkem 18 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky a Německa. Tento seminář byl podle jednoznačné shody účastníků nejúspěšnějším setkáním v historii, a to zejména z pohledu úspěšnosti faunistických terénních výzkumů. Byly objeveny nové lokality s výskytem mimořádně vzácných a ochránářsky významných druhů i cenná stanoviště s mimořádnou diverzitou vážek, zejména šlo o šidélko jarní (*Coenagrion lunulatum*), šidélko ozdobné (*Coenagrion ornatum*), šidlatku kroužkovanou (*Sympecma paedisca*), šidélko Lindenovo (*Erythromma lindenii*) a vážku jasnoskrvnou (*Leucorrhinia pectoralis*).

Společné foto účastníků celostátního setkání odonatologů 2011 pořádaném ČSOP Vlašim v kaolínovém lomu u obce Dětaň. foto: M. Waldhauser
(D. Benda, P. Blažková, P. Cehláriková, M. Ciešla, M. Černý, P. Hesoun, J. Hlásek, M. Honců, I. Rus, B. Mocek, J. Phoenix, R. Pěgřimek, M. Straka, K. Šrubař, R. Šrubař, V. Vilimovský, M. Waldhauser)

Ochrana obojživelníků při jarním tahu

① Michala Musilová, Petr Vach, Vít Kaštálek, Kateřina Knotková, Jiří Nosek

I v letošním roce ČSOP Vlašim zabezpečoval ochranu obojživelníků při jejich jarní migraci na vybraných lokalitách v regionu Středních Čech. Konkrétně na sedmi tradičních lokalitách (Nové Dvory u Kutné Hory, Trhový Štěpánov, Propast, Hruškov, Šternov, Horka nad Sázavou a Tehov u Říčan) a jedné novější u obce Mokrá Lhota u Bystřice.

Na všech těchto lokalitách jsme po zpozorování začátku tahu, který jako obvykle nastal nejdříve v lokalitě Kačina, vystavěli s pomocí studentů SZeŠ Kostelec nad Orlicí síťové zábrany znemožňující vstup obojživelníků na silnici. Dále jsme podél těchto sítí do země zakopali sběrné nádoby pro odchyt obojživelníků zábranou odkloněných ze směru tahu. Pouze v lokalitě Mokrá Lhota síť sváděly migrující obojživelníky také do propustě pod silnicí, která tak sloužila jako bezpečný podchod. Letos jsme takto vystavěli síť v celkové délce 3 200 m.

Na stavbě zábran se podíleli studenti v rámci své odborné praxe. Získají tak nejen spoustu informací o biologii obojživelníků, ale vyzkouší si tak přímo i jejich ochranu v terénu. foto: K. Knotková

Po výstavbě zábran následovaly denní kontroly sítí a přenos zachycených obojživelníků do blízkého rybníka, kde dochází k jejich rozmnožování. V kontrolách nám značně pomáhali dobrovolníci z řad veřejnosti, kterým za to patří dík. Konkrétně se letos na přenosech podíleli manželé Vondráškoví (lokality Mokrá Lhota), paní Gabrielová (lokality Šternov), starosta obce Horka pan Bohuněk (lokality Horka), paní Kalná (lokality Kačina), Hnutí DUHA – místní skupina Střední Čechy v čele s panem Dobrým (lokality Propast a Hruškov) a dále Jakub Halaš, Myslivecké sdružení Světice a pan Cinek (lokality Tehov u Říčan).

V roce 2011 byly zábrany instalovány v době od 18. 3. do 23. 3. Tah byl závislý na počasí. V teplých dnech sílil a noční mrazy jej naopak zeslabovaly či na některých lokalitách dokonce zcela zastavily. Tento rok ale na rozdíl od minulého tahu probíhal na většině lokalit poměrně kontinuálně a pouze s jedním vrcholem. Po 7. 4. 2011 tah na zabezpečovaných místech postupně ustal a zábrany byly sklizeny.

Celkem se podařilo zachytit a přemístit 9 766 jedinců, z toho 9 435 ropuch obecných, což je o téměř dva a půl ti-

síce obojživelníků více než v minulém roce. Výsledné počty a zaznamenané další migrující druhy obojživelníků znázorňuje je tab. č. 2. Srovnání přenesených obojživelníků všech migrujících druhů od r. 2004 uvádí tab. č. 3.

Tabulka č. 2 Druhy a počty migrujících obojživelníků na řešených lokalitách.

Lokalita	Počty jedinců (ks)					
	celkem	ropucha obecná	skokan hnědý	rosnička zelená	blatnice skvrnitá	čolek
Trhový Štěpánov	3 504	3 376	28	-	-	100
Šternov	1 433	1 418	3	-	-	12
Mokrá Lhota*	287	287	-	-	-	-
Horka u Zruče n. S.	390	385	-	-	-	5
Kačina u K. H.	1 114	1 112	0	1	1	-
Tehov u Říčan	569	569	-	-	-	-
Propast	626	610	16	-	-	-
Hruškov	1 843	1 678	17	1	-	147
Celkem	9 766	9 148	64	2	1	264

* V této lokalitě byly sítě svedeny k propusti pod silnicí, která tak sloužila jako podchod. Z výsledného počtu zde přenesených obojživelníků tedy nelze vyvozovat ani sílu tahu, ani skutečné druhové zastoupení.

Tabulka č. 3: Počet všech přenesených jedinců od r. 2004.

rok	lokalita								Celkem
	Trhový Štěpánov	Šternov	Horka u Zruče	Kačina	Tehov	Propast	Hruškov	Mokrá Lhota	
2004	1 502	1 456	1 021	2 398	393	nesled.	nesled.	nesled.	6 770
2005	2 012	1 599	1 137	2 254	738	nesled.	nesled.	nesled.	7 740
2006	1 166	1 804	558	73	336	nesled.	nesled.	nesled.	3 937
2007	1 043	1 565	467	515	330	260	350	nesled.	4 530
2008	2 150	940	636	1 989	208	653	469	nesled.	7 045
2009	2 880	706	473	2 120	758	525	630	nesled.	8 092
2010	2 454	1 142	534	850	557	432	1 024	nesled.	6 993
2011	3 504	1 433	390	1 114	569	626	1 843	287	9 766
Celkem	16 711	10 645	5 216	11 313	3 889	2 496	4 316	287	45 107

V letošním roce významně vzrostl počet přenesených čolků.

foto: P. Vach

Hlavním migrujícím druhem byla ropucha obecná. Zde je vyfocen pár, který již dokončil migraci a klade snůšku vajíček.

foto: P. Vach

Program Ryby a mihulovci

① Lubomír Hanel

V rámci programu byla řešena především kompletace monotematického bulletinu Lampetra VII., který je zaměřen na hydrobiologii a ochranu biodiverzity stojatých i tekoucích vod, a to v širších souvislostech. Dosud bylo v šesti předchozích sbornících publikováno přes 60 originálních vědeckých příspěvků (v češtině, angličtině a němčině) věnovaných některým vodním či amfibickým bezobratlým živočichům (zoobentosu, vážkám, jepicím, vodním měkkýšům) i algologii.

Sedmý díl přináší pestré spektrum článků, které mohou zaujmout řadu specialistů. Jako příklad lze uvést některé z příspěvků: Sevruková N., Mourek J.: Výskyt ploštěnek v Praze, Hanel L., Andreska J.: Vernakulární názvy ichtyofauny České republiky, Havelka P.: Mihule potoční v CHKO Žďárské vrchy, Hanel L., Lusk S.: Mihule ukrajinská – reálný pohled na skutečnost, Merta L.: Rybí společenstva NPR Ramena řeky Moravy, Dvořák P.: Ichtyofauna Cikánského potoka, Koščo J.: Fauna ryb povodí Tisy, Koščo J.: Potravná ekologia dominantných druhov podhorských tokov povodia Tisy, Lusk S., Májský J., Lusková V., Bartoňová E.: Sekavčík horský – kandidát na záchranný program atp.

Tabulka č. 4: Hnízdní výskyt a úspěšnost hnízdění u čejky chocholaté na sledovaných lokalitách v roce 2011.

Lokalita	Počet ptáků		Počet registrovaných hnízd	Úspěšnost hnízdění	Prostředí/ zemědělská kultura
	na začátku hnízdní sezóny	na konci hnízdní sezóny			
Radošovice - letiště	3	2	0	nedohledáno	ozim
Radošovice - hnojiště	10	8	2	2 úspěšná 2 nedohledána	ozim oranice
Divišov	4	2	1	predované	ozim
Litichovice	0	0	\	\	oranice
Bořeňovice I	0	0	\	\	řepka
Bořeňovice II	3	0	\	\	řepka
Bořeňovice - Struhařov	7	2	1	úspěšné	ozim
Jezero I	0	2	0	nedohledáno	ozim oranice louka
Jezero II	0	0	\	\	strniště
Čeňovice I	0	0	\	\	řepka
Čeňovice II	8	2	0	nedohledáno	řepka
Dobříčkov *,**	13	6	3	úspěšné	ozim oranice
Křemení	0	0	\	\	jetel
Smikov	0	0	\	\	ozim
Domašín - Bruk **	6	8	4	3 úspěšná 1 zničeno	ozim
Domašín - posed	0	1	0	\	ozim
Sedlec-Šanovice	9	9	2	2 úspěšná 2 nedohledána	jař, kukuřice
Bor	3	4	1	1 úspěšné	kukuřice

* na této lokalitě byla zajišťována ochrana hnízd před zničením zemědělskými stroji

** na této lokalitě bylo zkontrolováno, zda se hnízda nenacházejí v kolejových meziřádcích

Ptáci zemědělské krajiny

① Petr Vach, Martin Kysela

Projekt „Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté (*Vanellus vanellus*) na Benešovsku a Sedlecku-Prčicku a ochrana jejich hnízd“ navázal na předchozí projekty z let 2006 až 2010. Cílem těchto projektů bylo zmapovat hnízdní rozšíření čejky chocholaté na sledovaném území a hlavně zrealizovat praktické opatření na ochranu hnízd tohoto druhu před zničením zemědělskými stroji během jarních agrotechnických prací.

Zájmová území mají celkovou rozlohu cca 170 km². Hnízdění čejky chocholaté na těchto lokalitách bylo zjišťováno procházením vhodných biotopů (pole, mokřady a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejcích. V případě zjištění přímého ohrožení hnízd polními pracemi (předsetová úprava půdy, setí jařin, seč jetelovin apod.) byl se zemědělským družstvem (ZD) hospodařícím na dané lokalitě dohodnut takový postup, aby bylo hnízdo ochráněno. Většinou se jednalo o vyznačení hnízda viditelnými kolíky a ponecháním takto označeného místa bez zásahu. Po ukončení polních prací byly kolíky označující hnízdo odstraněny.

Na Benešovsku byl oproti roku 2010 zaznamenán opět pokles počtu hnízdících párů a to i přes rozvíjející se spolupráci se ZD (tab. č. 5). Bylo zde nalezeno šestnáct vhodných hnízdních lokalit, z nichž na devíti prokazatelně hnízdilo šestnáct párů čejek chocholatých (tab. č. 4). Většina hnízd se nacházela na ozi-mech. U jednoho hnízda byla ve spolupráci se ZD zajišťována ochrana před zničením zemědělskými stroji a u dalších šesti bylo pouze zkontrolováno, zda se nenacházejí v kolejových meziřádcích, a nejsou tak ohrožena agrotechnickými pracemi. V nově sledovaném území na Sedlec-Prčicku byly nalezeny dvě hnízdní lokality nacházející se na mokřadech v kukuřičných polích, na nichž prokazatelně hnízdilo pět párů čejek chocholatých (tab. č. 4). Ani na jedné z těchto lokalit nebyla hnízda ohrožena agrotechnickými pracemi, a tak nemusela být zajišťována jejich ochrana ve spolupráci se ZD a hnízda byla pouze monitorována.

Hnízdní úspěšnost byla zjišťována vizuálně pozorováním mláďat či poslechem varujících rodičů. Na osmnácti vhodných lokalitách hnízdilo celkem dvacet jedna párů čejky chocholaté (tab. č. 5) a z celkového počtu čtrnácti registrovaných hnízd, bylo u dvanácti prokázáno úspěšné hnízdění, buď pozorováním mladých na hnízdě, či sledováním dospělých při vodění mláďat (tab. č. 4). Jedno hnízdo bylo prokazatelně predováno a jedno bylo částečně zničeno zemědělskou technikou a poté rodiči opuštěno (tab. č. 4).

Přínosem projektu je kromě zmapování výskytu hnízdního rozšíření čejky chocholaté a praktické ochrany jejich hnízd

Tabulka č. 5: Počty hnízdících párů (volajících samců) ve sledovaném území v průběhu let.

Rok	Počet hnízdících párů čejky chocholaté
2006	17
2007	15
2008	35
2009	34
2010	21
2011	21

i udržování a rozvíjení spolupráce se ZD hospodařícími v zájmových územích.

Podpora hnízdních příležitostí zpěvného ptactva v lesích

① Martin Kysela

V rámci spolupráce mezi Lesy ČR, s. p. a ZO ČSOP Vlašim bylo v letošním roce pokračováno s údržbou stávajících a vyvěšování nových pračích budek v lesích. Počet lokalit byl rozšířen na 4 a zahrnuje lesní komplexy u Kosovy Hory, Sedlce-Prčice, Miličína a Nadějkova. Důvodem instalace budek je snaha kompenzovat nedostatek přirozených dutin v převážně jehličnatých stejnověkých porostech, kde jich je nedostatek. Celkový počet vyvěšených budek je 157 ks budek pro pěvce a 2 ks budek pro sýce rousného. Obsazenost budek v jednotlivých lokalitách zjištěná při kontrolách v květnu a v červnu 2011 byla v průměru za všechny čtyři lokality 57 %. V druhovém spektru jednoznačně dominovaly sýkory, a to koňadra a modřinka. Z dalších druhů bylo prokázáno hnízdění sýkory uhelníčka, parukářky, rehka zahradního, lejska šedého, šoupálka, krutihlava a brhlíka lesního. V příštích letech se počítá s údržbou, monitoringem a případným doplňováním budek v uvedených lokalitách. Dále se plánuje vyvěšování v dalších lesních komplexech ve správě Lesů ČR, s. p.

Tabulka č. 6: Počet vyvěšených budek na lokalitách a jejich obsazenost v roce 2011.

Lokalita	Počet budek (ks)	Obsazenost (%)
Kvaštov	65	67
Bolechovice	34	65
Miličín	39	52
Větrov	31	45

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

① Michala Musilová, Petr Vach, Vít Kaštálek, Kateřina Knotková

Záchranná stanice pro živočichy byla založena roku 1994. Jejím hlavním posláním je záchrana a léčení poraněných volně žijících živočichů s cílem jejich navrácení zpět do přírody. Kromě toho ale také pečuje o opuštěná a osiřelá mláďata, zajišťuje záchranné přenosy živočichů z míst, kde jim hrozí nebezpečí, a především se pak také podílí na environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Za dobu existence Záchranné stanice jí prošlo již více než 5 000 zvířecích pacientů.

Od začátku svého působení je Záchranná stanice členem Národní sítě stanic, v jejímž rámci dnes působí na území osmi obcí s rozšířenou působností (viz mapa č. 2), celkem tedy na území o rozloze 3 770 km². Aby bylo zajištěno rychlé převzetí a ošetření zraněných zvířat, spolupracuje Záchranná stanice s 11 odběrnými místy, která jí v tom pomáhají. Veterinární péči o živočichy do srpna roku 2011 zajišťoval MVDr. Martin Vašák z Veterinární kliniky Benešov a nyní ji zajišťuje MVDr. Martina Vondráčková ve veterinární ordinaci přímo v areálu Stanice.

Mapa č. 2: Územní působnost vlašimské Záchranné stanice pro živočichy.

Péče o živočichy v roce 2011

V roce 2011 bylo do Záchrané stanice přijato celkem 593 živočichů, a to zástupců 76 druhů (tab. č. 7). Nejvíce živočichů bylo přijato v průběhu měsíců května, června, července a října, nejméně příjmů bylo v únoru, prosinci a lednu (graf č. 2).

Jako obvykle téměř polovinu pacientů (44 % všech živočichů přijatých do Stanice) tvořila mláďata (graf č. 4), zejména ptáčata (rorýsi, kosi, rehci, hrdličky, mláďata dravců a sov), dále malí zajíci, srnčata, mláďata kun, veverátka a také ježčata. Dále jsme ošetřovali řadu zvířat napadených psem či kočkou, se zlomeninami končetin, ptáků ochromených po nárazu do skleněných ploch, zvířat zraněných dopravou nebo elektrickým proudem (graf č. 5).

Syc rousný, který byl přijat se zlomeným křídlem. Nyní je již zpět na svobodě.

foto: P. Vach

Tabulka č. 7: Přehled živočichů přijatých v roce 2011.

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno	Uhytno, utraceno	Předáno	Dosud v léčení	Nepřijat – výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Plazi								
Užovka hladká	4	4						
Užovka obojková	9	7				2		
Užovka podplamatá	3	3						
Zmije obecná	1	1						
Ptáci								
Bažant obecný	1		1					
Budníček menší	1		1					
Budníček větší	1		1					
Bukač velký	1		1					
Čáp černý	1						1	
Čížek lesní	3	1	2					
Datel černý	2		1			1		
Dlask tlustozobý	4		3					1
Drozd brávník	1		1					
Drozd zpěvný	6	1	5					
Havran polní	1						1	
Holub domácí	15	6	9					
Holub hřivnáč	7	2	4				1	
Hrdlička zahradní	3	2	1					
Hýl obecný	2		2					
Jestřáb lesní	2		1				1	
Jiříčka obecná	14	8	6					
Kalous ušatý	2	1	1					
Káně Harrisova	1			1				
Káně lesní	18	3	14		1			
Kavka obecná	3	1	1				1	
Konipas bílý	1		1					
Konipas horský	2		1			1		

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno	Uhynulo, utraceno	Předáno	Dosud v léčení	Nepřijat – výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Kormorán velký	1		1					
Kos černý	41	17	23					1
Krahujec obecný	8	1	6				1	
Krkavec velký	3	1					2	
Křepelka polní	1		1					
Labuť velká	12	2	3	2		4		1
Moták pochop	1						1	
Pěnkava obecná	1	1						
Pěvuška modrá	1		1					
Poštolka obecná	21	7	11			1	2	
Puštík obecný	3		2				1	
Rehek domácí	5	5						
Rehek zahradní	2	1	1					
Rorýs obecný	27	13	14					
Sojka obecná	6	3	2				1	
Strakapoud jižní	1	1						
Strakapoud prostřední	1		1					
Strakapoud velký	6	1	4					1
Strnad obecný	3		3					
Sýc rousný	1	1						
Sýkora koňadra	3	2	1					
Sýkora modřínka	3	1	2					
Šoupálek dlouhoprstý	1		1					
Špaček obecný	1						1	
Včelojed lesní	3	1	1				1	
Vlaštovka obecná	7	5	2					
Volavka popelavá	1		1					
Vrabc domácí	17	6	11					
Vrabc polní	2		2					
Vrána obecná černá	1						1	
Výr velký	5	3			1		1	
Zvonek zelený	4		4					
Žluna šedá	1		1					
Žluna zelená	1		1					
Savci								
Fretka tchořovitá	1						1	
Ježek východní	23	6	9		8			
Ježek západní	109	29	51		27			2
Kuna skalní	9	1	6		2			
Liška obecná	2		2					
Muflon	2			2				
Netopýr hvízdavý	1		1					
Netopýr pestrý	4	2	1	1				

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno	Uhynulo, utraceno	Předáno	Dosud v léčení	Nepřijat – výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Netopýr rezavý	60	39	8		1			12
Netopýr ušatý	4		2	1		1		
<i>Pipistrellus sp.</i>	11	3	6		1	1		
Plch velký	5	4			1			
Srnec obecný	19	1	16			1	1	
Veverka obecná	14	2	1	10			1	
Zajíc polní	25		18	7				
Celkem	593	199	278	24	42	12	20	18

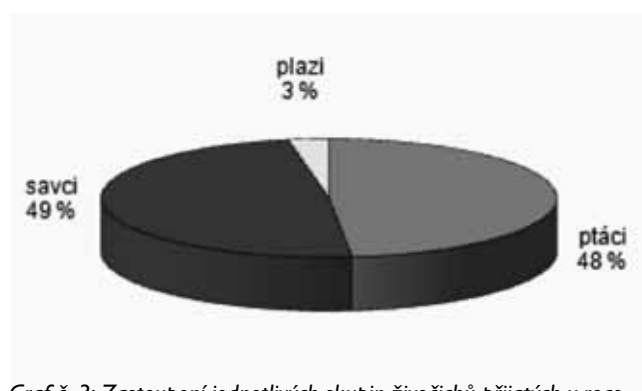
Téměř 31 % pacientů přijatých v roce 2011 patří mezi zvláště chráněné živočichy. Nejvíce jsme ošetřovali netopýry, roryše a veverky. Mezi zajímavé či méně obvyklé pacienty lze pak zařadit příjem bukače velkého a tří včelojedů lesních.

Z letošních pacientů se podařilo zpět do přírody navrátit 199 živočichů (graf č. 6). V péči Stanice i nadále zůstává 62 zvířat, 42 z nich se na vypuštění teprve připravuje a 20 zvířat zůsta-

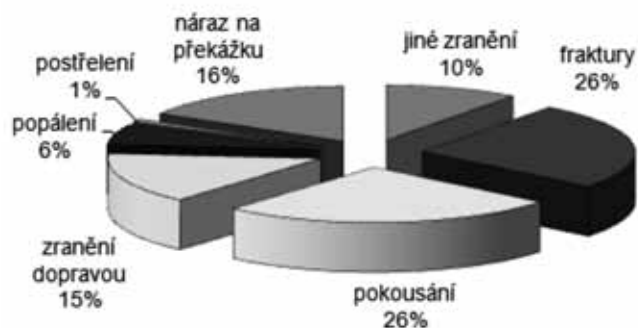

Mezi často přijímaná mláďata patří srny a zajíci.

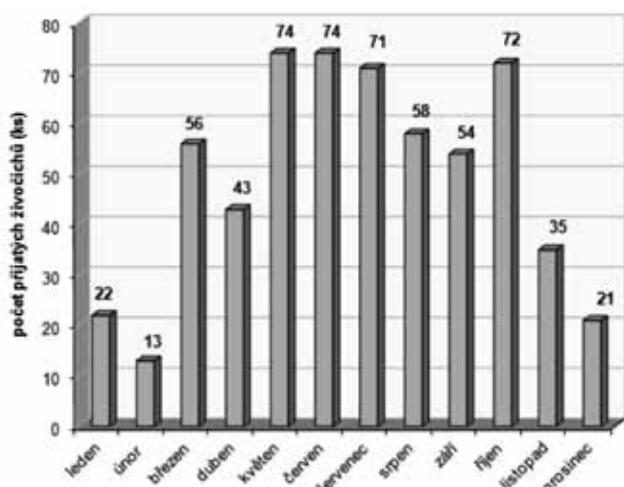
foto: archiv ČSOP Vlašim

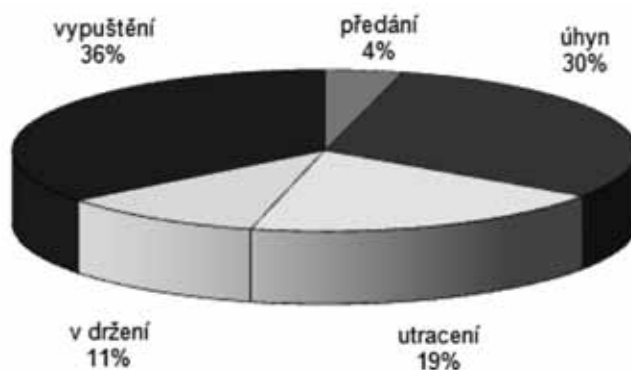
Graf č. 3: Zastoupení jednotlivých skupin živočichů přijatých v roce 2011 (dle počtu přijatých živočichů).

Graf č. 5: Příčiny zranění přijatých živočichů.

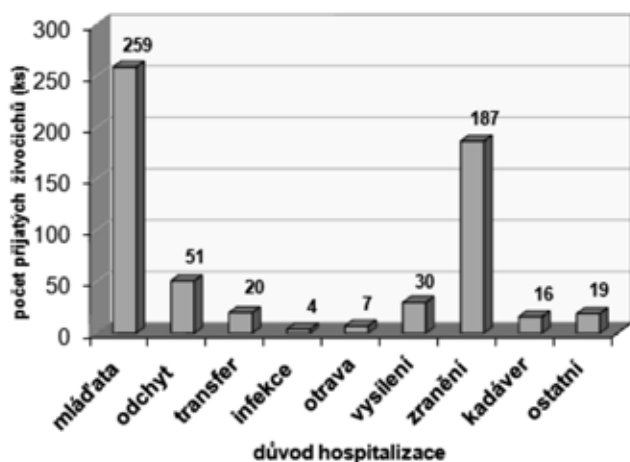
Graf č. 2: Počty přijímaných živočichů do Záchrané stanice během jednotlivých měsíců.

Graf č. 6: Výsledky péče o živočichy v roce 2011.

ČSOP VLAŠIM

ne ve Stanici již trvale v důsledku vzniklého handicapu. Tito jedinci budou chováni v expoziční části Stanice za účelem ekologické výchovy. Jiní živočiškové utrpěli natolik vážná zranění, že jim bohužel podlehl nebo bylo po veterinárním vyšetření rozhodnuto o jejich utracení.

Graf č. 4: Důvody příjmu živočichů v roce 2011.

Ošetřování postřeleného bukače velkého.

foto: M. Musilová

Vypouštění včelojeda lesního, kterého na cestu ke svobodě přišla podpořit i veřejnost. foto: archiv ČSOP Vlašim

Záchranné přenosy

V roce 2011 bylo kromě obojživelníků přeneseno přes 2 714 škeblí a 20 jedinců ostatních druhů živočichů. Především se jednalo o přenos hadů považovaných za zmiji ze soukromých zahrad. V případě nálezu užovkovitých hadů jsme v řadě případů zabránili přenosu poučením majitele zahrady o biologii těchto plazů, a ten poté ve většině případů souhlasil s ponecháním užovky na zahradě.

Záchranný přenos škeblí říčních z úseku řeky Blanice určeného k výstavbě rybího přechodu. foto: archiv ČSOP Vlašim

Sbírka Zvíře v nouzi

Celosvazová sbírka Zvíře v nouzi je zřízena za účelem pomoci financovat záchranné stanice sdružené v Národní síti stanic. Prostřednictvím této sbírky mohou zájemci podpořit vybranou stanicí odesláním finančního daru nebo dárcovské SMS. V roce 2011 Záchranná stanice obdržela od drobných dárců celkem 115 933 Kč prostřednictvím dárcovských SMS a sbírkového účtu. Všem dárcům velmi děkujeme.

Naši záchrannou stanicí pro živočichy je možno podpořit odesláním finančního daru na účet

č. 33 55 33 22 / 0800, var. symbol 0209
nebo dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM na číslo 87777.
(cena DMS je 30 Kč, záchranná stanice obdrží 27 Kč)

Činnost záchranné stanice můžete také podporovat pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku, stačí odeslat dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ROK ZVIREVNOUZI VLASIM
na číslo 87777

(každý měsíc je automaticky odečtena částka 30 Kč, Záchranná stanice obdrží 27 Kč).

Více o sbírce Zvíře v nouzi na
www.zvirev nouzi.cz

**ZVÍŘE
v nouzi**

**NADACE
ČESKÉ SPORITELNY**

dms
Dárcovská
SMS
Pomocí přímým dárcům
včetně zvířat

Adopce zvířat

Záchrannou stanici lze dále podpořit formou adopce trvale handicapovaného zvířete, které již nemůže být vypuštěno do volné přírody, a proto zůstává v expoziční části Stanice. Adoptivní rodič hradí vybranému zvířeti náklady na roční krmení a veterinární péči. Za to obdrží certifikát dárce, volnou roční vstupenku a propagační materiály Stanice. Jeho jméno je dále uvedeno na cedulce na voliéře adoptovaného zvířete.

V roce 2011 byla expoziční část Stanice z důvodu probíhající rekonstrukce uzavřena, a proto počet adopcí ve srovnání s rokem 2010 poklesl.

Výchovná a osvětová činnost

Kromě záchrany zraněných zvířat se Stanice věnuje také osvětě veřejnosti. V letošním roce bohužel nemohly probíhat exkurze v expoziční části Záchranné stanice, a tak jsme pro veřejnost uspořádali 10 vypouštěcích akcí. Jednalo se o vypouštění vyléčených zvířecích pacientů za účasti veřejnosti, která se tak nejen seznamovala s činností stanice, ale především také s průběhem konkrétního zvířete, jeho biologií a možnou ochranou. Lidé se díky těmto akcím zblízka seznámili například s výrem velkým, včelojedem lesním, kalousem ušatým nebo netopýry rezavými.

Dále jsme letos pořádali přednášku „Mapování rorýsích hnízdišť“ zaměřenou na problematiku ochrany rorýsů v průběhu zateplování panelových domů nebo jsme se účastnili prvomájových oslav ve Vlašimi, růžových slavností v růžové zahradě zámku Konopiště, oslav 750 let Kamberka a dalších akcí.

Naši činnost jsme mimo jiné průběžně prezentovali v tiskovinách a médiích (Český Rozhlas, Rádio Blaník, Česká televize).

Velký úspěch měla také přednáška o jezcích v mateřské školce Vorlina, která nám pomáhala se sběrem suchých podzimních plodů a tvrdého pečiva pro zvířata. *foto: archiv ČSOP Vlašim*

Spolupráce se školami a dobrovolníky

I v letošním roce v Záchranné stanici probíhaly školní a dobrovolné praxe. Celkem tu pomáhalo 28 studentů a dobrovolníků, kteří si tak vyzkoušeli práci jak na ošetřovně a v prostorách léčebného areálu, tak i v terénu.

Velkou pomocí pro Záchrannou stanici jsou praktikanti a dobrovolníci, kteří krmí a ošetřují zvířata. *foto: archiv ČSOP Vlašim*

Změny v roce 2011

V roce 2010 jsme započali projekt výstavby nového léčebného areálu Záchranné stanice pro živočichy a rekonstrukce expoziční části Stanice za podpory Státního fondu životního prostředí, Středočeského kraje, Města Vlašim a Lesů ČR. Obě části Stanice byly v roce 2011 úspěšně dokončeny.

Nový léčebný areál je plně v provozu od června tohoto roku. Nachází se na pozemku přibližně 4 km od Vlašimi poblíž výhledovky na dálnici D1 u Pavlovic. Jeho významnou součástí je i veterinární ordinace, kde vykonává praxi MVDr. Martina Vondráčková. Do tohoto areálu byla přestěrována všechna zvířata Stanice včetně veškerého provozního vybavení. Poté začala rekonstrukce stávajících prostor Stanice v expoziční část, která byla dokončena v listopadu.

Na počátku roku 2012 plánujeme upravení vybavení volier v nově rekonstruované expoziční části Stanice v centru Vlašimi a přesun trvale handicapovaných zvířat zpět do těchto prostor. Léčebný areál tak poté bude sloužit výhradně pro léčbu zvířat a jejich přípravu pro návrat do přírody, zatímco expoziční část Stanice bude využívána ryze k ekovýchově a osvětě veřejnosti.

Martina Vondráčková v nové veterinární ordinaci nacházející se přímo v léčebném areálu Záchranné stanice pro živočichy. *foto: V. Kaštlálek*

Pohled na centrální část nového léčebného areálu Záchrané stanice pro živočichy. foto: archiv ČSOP Vlašim

Velevrub malířský. foto: M. Klau dys

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

Správní řízení

① Karel Kříž, Pavel Jakubův

V roce 2011 uběhlo již 19 let od doby, kdy se Český svaz ochránců přírody začal vyjadřovat ke správním řízením na okrese Benešov, při nichž byly dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Nejvíce jsme se vyjadřovali ke kácení dřevin rostoucích mimo les, asi v 72 % z celkového počtu správních řízení. Je nutné dodat, že k stanovisku ČSOP je ve většině případů správním orgánem přihlédnuto. Proti případům, kdy se tak nestalo, došlo z naší strany k odvolání ke Krajskému úřadu Středočeského kraje. V roce 2011 bylo zprovozněno také zveřejňování správních řízení a našich vyjádření na internetu, kde si každý může vyhledat jednotlivé kauzy a naše vyjádření k nim. V následující tabulce č. 8 jsou uvedeny počty jednotlivých správních řízení, kterých jsme se účastnili. Graf č. 7 pak znázorňuje procentuální zastoupení jednotlivých typů správních řízení.

Graf č. 7: Grafické znázornění počtů správních řízení

Tabulka č. 8: Počty správních řízení v roce 2011.

druh správních řízení	počet
kácení mimolesní zeleně	205
stavební řízení	27
liniové stavby	21
vodoprávní řízení	23
ostatní	8

Přírodovědné průzkumy

① Martin Klau dys

Přírodovědné průzkumy v roce 2011 směřovaly k rybníkům, kde jsou plánovány opravy hrází, odbahňování a celkové obnovy vodního díla. Provedeny byly průzkumy rybníků v Křížově a v Chobotu. Rozsáhlejší akcí byl průzkum náplavů řeky Sázavy v Ledečce a Vlastějovicích, který byl zaměřen na zjištění vzácných a zvláště chráněných druhů v souvislosti se záměrem odstranění části náplavů. Komplexněji byl po jat průzkum starého sadu v Říčanech, kde byl zkoumán hmyz, ptáci, rostliny i staré ovocné stromy. Výsledkem všech průzkumů byly návrhy na úpravu projektů, aby byly šetrnější k rostlinám a živočichům. Často postačí jen vhodnější časový harmonogram prací.

V oblasti posuzování vlivů na evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 bylo v roce 2011 zpracováno hodnocení vlivu záměru zprovoznění malé vodní elektrárny na rybníce Kamberk, kde se podařilo ve spolupráci s investorem dosáhnout úpravy projektu tak, aby vyhovoval zejména zde žijícím druhům měkkýšů (např. velevrub malířský).

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Projekt Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách

① Kateřina Červenková

V roce 2011 jsme zakončili třetí projekt podpořený z Evropského sociálního fondu (Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost) a státního rozpočtu ČR. Za celé tříleté období realizace projektu vzniklo 15 nových pro-

Tabulka č. 9: Aktivita realizovaná v roce 2011.

aktivita	počet účastníků
týdenní terénní kurz pro učitele Nebojme se s dětmi do přírody	18
dvoudenní doškolovací seminář pro absolventy specializačního studia pro školní koordinátory EVVO	10
„Mrkvová“ konference pro učitele	47
3 semináře pro učitele	37
42 denních výukových programů	876
6 rozesílek zpravodaje pro ZŠ a SŠ Středočeská MRKEV	29
celkem účastníků	1 097

duktů (publikace, nové výukové programy a kurzy, evaluace efektivity programů), bylo podpořeno 2 568 osob (učitelé, žáci, lektori), z toho 2 047 žáků základních a středních škol.

Vytvořeny byly následující publikace:

- Vzdělávací akce Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim
- Sborník Mrkvová konference 2011
- Elektronická publikace Ochrana přírody ve škole – materiál pro účastníky konference
- 6 Bulletinů Středočeská Mrkev

Jedním z výukových programů, které vznikly v rámci projektu, jsou Zvířecí detektivové pro děti z 1. stupně ZŠ. foto: archiv ČSOP Vlašim

Projekt Lesní poklady

① Jiří Pavelka

V roce 2011 pokračovalo plnění aktivit projektu Lesní poklady. V rámci projektu vznikla na Podblanicku síť 13 lesních geokešů zaměřených na problematiku lesa. K síti kešů byla vytvořena také hra pro veřejnost a internetové stránky www.blanicti-rytiri.cz/lesnipoklady, kde lze zjistit souřadnice pro hledání a stáhnout si hrací plán.

Pro ověření funkčnosti celé sítě byla uspořádána víkendová hra Lesní poklady Jacka Wooda pro mládež, která se konala 30. září až 2. října 2011 a zúčastnilo se jí 61 osob. Účastníci pátrali po keších v CHKO Blaník, vytvářeli prezentace z lesních lokalit a ověřovali funkčnost sítě kešů. Z prezentací vznikla čtrnáctidenní výstava pro veřejnost.

Oddíl Bobříci pátrá s GPS navigací po lesní keši. foto: archiv ČSOP Vlašim

Projekt Lesní poklady Českého svazu ochránců přírody Vlašim spolufinancují

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

www.sfpz.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

www.mzp.cz

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Ekologické výukové programy pro školy

① Lenka Suchanová

O ekologických výukových programech

Cílem ekologických výukových programů je zprostředkovat dětem a studentům nové prožitky, zkušenosti a informace ve vztahu k životnímu prostředí, přírodě, tradicím a udržitelnému rozvoji. Poznatky a zkušenosti jsou dětem podávány aktivizačními metodami v podobě simulačních her, vlastního zkoumání přímo v přírodě, příběhů, diskusí atd. Výchovním cílem programů je vést děti k samostatnému přemýšlení, schopnosti zorientovat se v okolním světě a dění, vytvářet si vlastní názor a činit zodpovědná rozhodnutí.

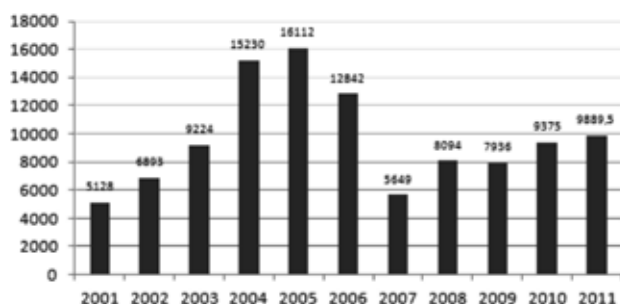
Programy probíhaly po celý rok v Podblanickém ekocentru, vlašimském zámeckém parku i širším okolí Vlašimi a jejich četnost ani podíl účasti žáků z jednotlivých stupňů se oproti posledním několika letům příliš nezměnil. Necelá polovina programů byla pro žáky zdarma díky finančnímu příspěví Evropského sociálního fondu. Podrobnější informace o počtech a poměrech lze vyčíst z tabulky č. 10 a grafů č. 8 a 9.

Jednodenní výukové programy

Celkově mohly školy vybírat z 22 nabízených denních programů, které trvaly od dvou do tří a půl hodin čistého času. Programy lze dle zvolených témat a cílů rozdělit do tří základních skupin na převážně terénní programy zaměřené na vztah dětí k přírodě a krajině, rukodělné programy o původu věcí naší každodenní potřeby a programy o globálních souvislostech a odpovědné spotřebě. Zájem škol o jednotlivá témata je znázorněn v grafu č. 10.

Výukové programy v uplynulých 10 letech

(vyjádřeno v účastníkohodinách)

Graf č. 8: Realizované výukové programy za posledních deset let.

Tabulka č. 10: Realizované výukové programy v roce 2011.

	jednodenní celkem	jednodenní I. stupeň ZŠ	jednodenní 2. stupeň ZŠ	jednodenní SŠ	pobytové	celkem
počty výukových programů	175	93	55	26	6	181
účast	3 450	1 836	1 029	585	98	3 548
hodiny	357	176,5	118	62,5	144	501
účastníkohodiny	7 537,5	3 919,5	2 209	1 409	2 352	9 889,5

Pobytové programy – Expedice 4P

V rozmezí roku 2011 proběhlo 6 pobytových programů, které byly všechny součástí projektu Expedice 4P. Tento projekt je pilotním projektem našeho ekocentra a je v něm oproti jednodenním i klasickým pobytovým programům položen důraz na dlouhodobou spolupráci s žáky jedné třídy a to nejen v rámci pobytu, ale i v průběhu školního roku. V tomto roce se nám podařilo uzavřít první běh čtyřletého cyklu, kdy třída ze Základní školy Bratří Fričů z Ondřejova k nám přijela již na pátý pobyt. Další zúčastněné třídy v tomto roce byly šesté třídy ze ZŠ Jesenice, Milín a Ondřejov a sedmé třídy z Krhanic a Lužné u Rakovníka. Dopady všech programů byly vyhodnocovány prostřednictvím evaluačních dotazníků, písemných zpětných vazeb od učitelů i dětí a dalších metod. Z výsledků evaluací vyplynulo, že programy měly na žáky výrazný vliv z hlediska znalostí a motivace k šetrnému a odpovědnému jednání. Žáci nejvíce ocenili prožitky a zkušenosti získané během pobytů a stmelení jejich třídního kolektivu, kantoři zase možnost poznat své žáky z jiného úhlu než jen z pohledu od učitelské katedry a inspiraci do jejich učitelské praxe.

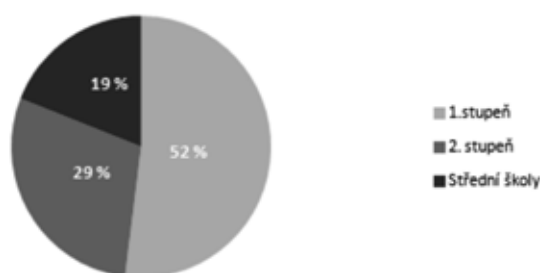
Expedice 4P tvořily udáno v účastníkohodinách 24 % veškeré výuky.

Co nás čeká v roce 2012?

V roce 2012 bychom předně rádi rozšířili nabídku i podíl pobytových programů. Již v současné době vznikají programy pobytů pro první stupeň s názvem Hledání lesních pokladů a pobytový program pro střední školy. Oba programy budou ověřovány vždy na dvou zkušebních třídách, poté evaluovány (budou zjištěny jejich dopady) a na základě výsledků evaluací a zpětných vazeb upraveny.

Jednodenní výukové programy podle typů škol

(počítáno v účastníkohodinách)

Graf č. 9: Tento graf znázorňuje podíl jednotlivých skupin počítaný v účastníkohodinách. Nejčastější návštěvníky programů v roce 2011 představovali žáci prvního stupně ZŠ, ale hojnou účast jsme zaznamenali také od žáků druhého stupně ZŠ a studentů středních škol.

Součástí expedičního pobytu bylo také zkoumání rozmanitosti druhů na různých místech v okolí Vlašimi, při kterých si žáci všímali výskytu nepůvodních a rychle se v naší přírodě šířících druhů, jako je např. křídlatka či netýkavka žláznatá. foto: J. Pavelka

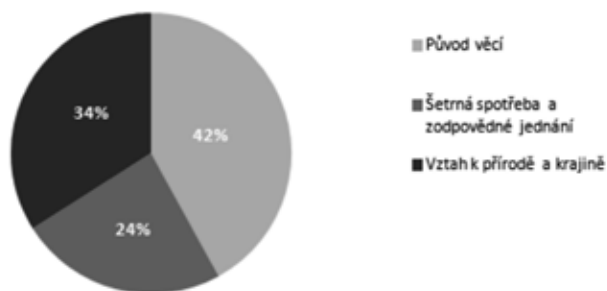

V programu Svět barev jsme se s dětmi věnovali různým strategiím, jakými živočišné druhy využívají zbarvení k maskování, obraně či lovu, technikám barvení tkanin od pravěku až podnes a nakonec si každé z dětí obarvilo své triko. foto: J. Pavelka

Jedním z nových programů pro rok 2011 byl program Nezvaní hosté, kde si žáci na simulační hře Opuštěné pole vyzkoušeli princip sukcese a také strategii šíření invazivních druhů rostlin. foto: L. Suchanová

Podíl realizovaných programů podle tématických okruhů

Graf č. 10: Největší zájem školy v letošním roce projevily o témata vztahená k původu věcí, řemeslům a tradicím. Tyto programy jsou určené zejm. pro žáky prvního stupně. Převážně terénní programy zaměřené na vztah žáků a studentů k přírodě a krajině tvořily 25 % podíl a programy cílené na šetrnou spotřebu 34 % návštěvnosti.

V rámci posledního pobytu z řady Expedice 4P žáci z deváté třídy ZŠ Bratří Fričů Ondřejov vysazovali pod odborným dohledem arboristů ve Vlašimi před Penny marketem ovocné stromy. foto: P. Macháčková

Ekologická olympiáda studentů středních škol České republiky

Lenka Suchanová

Každým rokem se tradičně koncem září v Podblanickém ekocentru koná středočeské kolo Ekologické olympiády. Na jeho organizaci spolupracují ZO ČSOP Vlašim a Okresní sdružení ČSOP Benešov. V roce 2011 soutěž proběhla ve dnech 22. až 24. září a zúčastnilo se jí čtrnáct tříčlenných družstev studentů středních škol z celého Středočeského kraje.

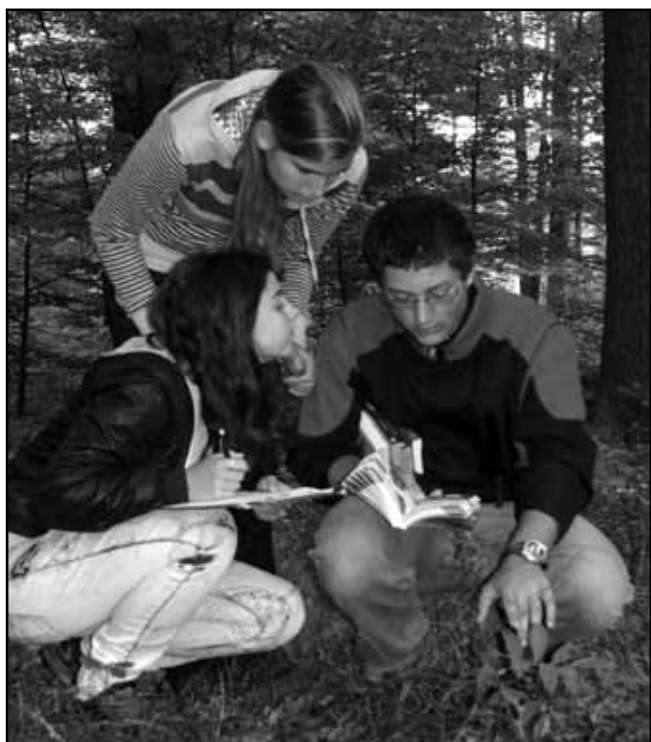
Dovednosti i znalosti studentů z jednotlivých družstev byly velmi rozdílné. Zvítězilo družstvo z Gymnázia Z. Wintra z Rakovníka. Na druhém místě se umístili studenti z Gymnázia

ČSOP VLAŠIM

v Kladně, třetí příčku obsadilo Gymnázium Jana Palacha z Mělníka.

Tento již 16. ročník soutěže finančně podpořily Středočeský kraj a Sdružení Mladých ochránců přírody a na přípravě i realizaci soutěže se podíleli také zaměstnanci města Vlašimi, Správa CHKO Blaník, AOPK ČR a Lesů ČR, s. p. Předsedkyní komise byla RNDr. Hana Pánková z Botanického ústavu při Akademii věd ČR.

Po každém zakončení probíhá reflexe proběhlého kola prostřednictvím dotazníků pro zúčastněné studenty i učitele a rady organizačního týmu. Na základě získaných podnětů se pak snažíme obsah soutěže i zázemí pro zúčastněné průběžně zkvatitňovat. V roce 2012 proběhne 17. ročník opět ve Vlašimi, a to od 20. do 22. září.

Ve vlašimském zámeckém parku studenti provedli zjednodušené fytoocenologické snímkování lesního porostu a poté navrhovali možná opatření pro zachování či zvýšení biodiverzity této lokality. *foto: J. Pavelka*

V rámci praktické úlohy studenti stavěli oplocenky na ochranu semenáčků dřevin proti okusu zvěří v CHKO Blaník. *foto: J. Pavelka*

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

🕒 Jana Dufalová

Během roku 2011 jsme uskutečnili celkem 9 seminářů pro učitele a učitelky mateřských, základních i středních škol, pedagogy a pedagožky volného času i zájemce z řad rodičů a veřejnosti. Proběhla také pedagogická konference a terénní kurz přírodovědy a environmentální výchovy. Celkový rozsah činnosti střediska v oblasti dalšího vzdělávání učitelů a veřejnosti tak činil 94 výukových hodin. Seminářů, kurzů a konference se zúčastnilo celkem 167 učitelek a učitelů z celého Středočeského kraje.

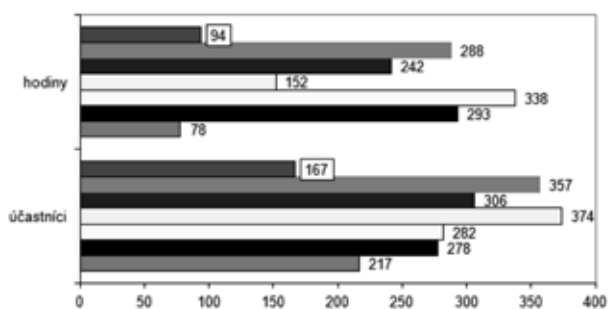

Soutěžící měli za úkol poznat co nejvíce z předložených 120 botanických, zoologických a geologických vzorků. *foto: L. Suchanová*

Při výšlapu na Velký Blaník představil Jan Vrtiška účastníkům terénního kurzu celou řadu zajímavých aktivit. *foto: J. Pavelka*

Srovnání realizovaných vzdělávacích akcí v letech 2005-2011

	účastníci	hodiny
■ 2011	167	94
■ 2010	357	288
■ 2009	306	242
□ 2008	374	152
□ 2007	282	338
■ 2006	278	293
■ 2005	217	78

Graf č. 11

Tabulka č. 11: Přehled všech vzdělávacích akcí pro učitelky a učitele v roce 2011.

č.	seminář	datum	lektori	cílová skupina	účast	hodiny
1	Barevný rok Setkání Středočeské Mrkvičky	1. 2.	Mgr. Zdenka Štefanidesová	Učitelé MŠ a 1. st. ZŠ	24	5
2	Environmentální výchova ve výuce zeměpisu	20. 4.	RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.	Učitelé 2. st. ZŠ a SŠ	8	5
3	Výtvarná hra v EV Setkání Středočeské Mrkvičky	28. 4.	PhDr. Magda Andresová	Učitelé MŠ a 1. st. ZŠ	19	5
4	Výtvarná hra v EV	31. 5.	PhDr. Magda Andresová	Učitelé 2. st. ZŠ a SŠ	21	5
5	Terénní kurz přírodovědy a environmentální výchovy - Nebojme se s dětmi do terénu	31. 7. – 5. 8.	RNDr. Jana Havelková, Mgr. Kateřina Červenková, Mgr. Petr Karlík, Mgr. Jan Vrtiška, RNDr. Tomáš Matějček Ph.D., Ing. Mgr. Martin Klaudys	Učitelé a učitelky všech typů a stup- ňů škol, VŠ stu- dující, zájemci z řad veřejnosti	18	40
6	Metodika k EV pro učitele MŠ Setkání Středočeské Mrkvičky	15. 9.	Mgr. Jana Kellnerová, Lída Melková	Učitelé MŠ a 1. st. ZŠ	4	5
7	Návazné setkání SS 250	26. – 27. 9.	RNDr. Viktor Třebický Ph.D., MVDr. Jaromír Bláha, RNDr. Jiří Kulich, Mgr. Tomáš Gremlica	Účastníci SS 250	11	16
8	Výtvarná výchova v globálních souvislostech	11. 10	Mgr. Kristýna Hrubanová	Učitelé 2. st. ZŠ a SŠ	15	5
9	Středočeská MRKVOVÁ konference	2. 11.	Mgr. Jana Fellnerová, Lída Melková, Mgr. Monika Havlásková, Jana Kerdová, RNDr. Adéla Hamplová, Mgr. Lenka Prunerová	Učitelé MŠ, ZŠ a SŠ	47	5
Celkem					167	94

Všechny semináře a vzdělávací akce byly akreditovány MŠMT. Semináře proběhly za finanční podpory Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Dále za finanční podpory Středočeského kraje, MŠMT ČR a společného programu MŠMT a MŽP ČR Národní síť středisek EVVO.

Lektor Tomáš Matějček na semináři „Environmentální výchova v zeměpise“ představil hru EKOPOLIS, jako jeden ze způsobů, jak skloubit oba tyto předměty. foto: L. Suchanová

Jak lze přírodu a environmentální problémy prožívat prostřednictvím výtvarné hry nastínila Magda Andresová při semináři „Výtvarná hra v EV“. foto: L. Suchanová

XI. Středočeská mrkvová konference

🕒 Jana Dufalová

ZO ČSOP Vlašim pořádá každoročně v prostorách Podblanického ekocentra pedagogickou konferenci Středočeského kraje. Konference je zaměřená na otázky environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na školách a školských zařízeních, a proto je určena pro pedagogické pracovníky MŠ, ZŠ i SŠ.

Letos poprvé se uskutečnila pod novým názvem „Středočeská MRKVOVÁ konference“, jelikož probíhá v rámci projektu M.R.K.E.V. Během konference se učitelé seznámi-

li s netradičními výukovými metodami, zaměřenými na domácí ekologii, zamýšleli se nad významem zahrady pro děti předškolního věku, dostali náměty na pěstování a pozorování nejen na zahradě. Během výrobní dílny si vytvářeli panenky a jiné ozdoby ze šustů. Pro učitele 2. st. ZŠ a SŠ byl na programu seminář o globálním oteplování, dále byl představen krajinářský projekt Krajina, nejkrásnější učebnice a s tím související tvořivé metody a aktivity tematicky zaměřené na krajinu. Všechny semináře vedli zkušení lektori z různých středisek ekologické výchovy a z VOŠ ve Svatém Janu pod Skalou.

Z konference byl vydán sborník příspěvků a anotací. Pedagogickou konferenci spolufinancoval Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR.

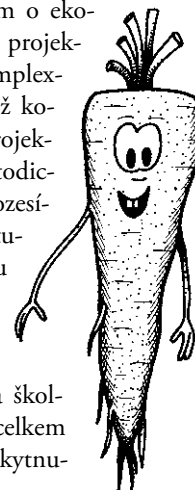
Globální oteplování by nás mělo zvednout ze židlí... Ale nejdřív dejme hlavy dohromady! foto: J. Pavelka

Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o environmentální výchovu

🕒 Jana Dufalová

Síť škol a školských zařízení se zájmem o ekologickou výchovu je součástí celostátního projektu „M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) v regionech“, jehož koordinátorem je SSEV Pavučina. Cílem projektu je poskytovat uvedeným institucím metodickou pomoc v EVVO především formou rozesílek metodických materiálů, informací o aktuálním dění v ekologické výchově a časopisu pro ekologickou výchovu Bedrník. Služby v síti MRKEV jsou zpoplatněny.

Do sítě M.R.K.E.V. se ve Středočeském kraji v roce 2011 zaregistrovalo 31 škol a školských zařízení. Během roku se uskutečnilo celkem 6 rozesílek, v rámci kterých byla školám poskytnuta metodická pomoc.

Vydávání časopisu Bedrník podpořili MŠMT a MŽP ČR. Rozesílky byly financovány z projektu Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách, který spolufinancuje Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR.

Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu

🕒 Jana Dufalová

Středočeská Mrkvička je síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu (jde o jakousi obdobu projektu M.R.K.E.V.). ZO ČSOP Vlašim je krajským koordinátorem této celorepublikové sítě, která vznikla v roce 2008 a jejím realizátorem je SSEV Pavučina. Ke konci roku 2011 bylo ve Středočeské Mrkvičce registrováno 83 mateřských škol ze Středočeského kraje.

S učitelkami ze školek zapojených do sítě komunikujeme hlavně prostřednictvím pravidelných rozesílek. Tříkrát ročně rozesíláme Informační bulletin Mrkvičky vydávaný SSEV Pavučina spolu s naším Zpravodajem Středočeské Mrkvičky, který obsahuje metodické materiály a informace o vzdělávacích akcích, literatuře. Dále pak třikrát v roce organizujeme setkání Středočeské Mrkvičky.

Při prvním setkání se lektorka Zdenka Štefanidesová zaměřila na vytváření celoročního inspiračního kalendáře a na výtvarné aktivity spojené s jednotlivými tematickými dny. Dubnové setkání s PhDr. Magdou Andresovou seznamovalo s artefietickou koncepcí vzdělávání a lektorka představila spojení environmentální výchovy s výtvarným projevem. V září jsme se sešli v SEVV Kavyl ve Svatém Janu pod Skalou, kde jsme se seznámili s nabídkou střediska pro MŠ, dále s námi ředitelka VOŠ pedagogické Mgr. Jana Fellnerová probrala nevhodnější meto-

dy pro EV v MŠ a na konec jsme s velkým očekáváním absolvovaly seminář „Jednoduché výrobky z proutí.“

Tematické příspěvky ze setkání byly otištěny ve Zpravodajích Středočeské Mrkvičky. Setkání probíhala za finanční podpory Středočeského kraje.

Setkání ve Svatém Janu pod Skalou, kde nás do tajů práce s pedigem zasvěcovala zkušená lektorka Lída Melková. foto: J. Dufalová

Při lednovém setkání s tématem Barevný rok si účastnice vyzkoušely několik výtvarných technik. foto: J. Dufalová

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Oddíl MOP Alcedo

🕒 Jindřich Kulíček

Oddíl mladých ochránců přírody Alcedo působí od roku 2010 jako družina starších v rámci oddílu MOP Včelojedi. Do června roku 2011 se družina scházela samostatně každou středu od 15.00 do 16.30 h. v klubovně Podblanického eko-centra. Rozšiřovali jsme a prohlubovali své znalosti o přírodě a zlepšovali tábornické i zálesácké dovednosti. Od září se pravidelně účastníme každé pondělí schůzek Včelojedů a podílíme se na přípravě programu. Mimo to se scházíme samostatně ve středu jednou za čtrnáct dní v původním čase.

Oddíl MOP Včelojedi

🕒 Jiří Pavelka

Oddíl MOP Včelojedi v roce 2011 absolvoval 36 schůzek, během kterých se zapojil do sběru potravy pro zvířata, stavby a vyvěšení rehkovníku, úklidu odpadků, sázení stromů apod. Z významnějších úspěchů lze zmínit 2. místo ve fotografické soutěži Pohledy do přírody, kterou pořádá Sdružení MOP a 2. místo v orientační soutěži V Benešově straši pořádanou benešovskými skauty. Počet členů oddílu oproti roku 2010 zaznamenal nárůst o sedm dětí, v roce 2011 má oddíl 15 aktivních členů a na chodu se podílí 3 vedoucí.

Aktivity dětského oddílu jsou podporovány Sdružením MOP.

Cesta z Nemíže do Vlašimi byla MOP Alcedo vyčištěna od odpadků.

foto: J. Kulíček

Vánoční pomoc MOP Včelojedi v Záchraně stanici.

foto: J. Pavelka

Tabulka č. 12: Přehled ekovečerů, přednášek a tématických dnů.

č.	termín	název akce	popis akce	účast
1	23. 1. 2011	Podél Blanice až na Hradiště	Výprava do zimní přírody plná her a poznávání.	2
2	6. 4. 2011	Akce netopýr	Vypouštění vyléčených netopýrů zpět do přírody.	8
3	7. 4. 2011	Akce ježek	Vypouštění vyléčených ježků zpět do přírody.	2
4	3. – 4. 6. 2011	Vítání léta	Předtáborová výprava s přespaním pod širákem	2
5	14. 6. 2011	Brigáda ve Stanici	Pískování expozic záchraně stanice.	3
6	2. – 11. 7. 2011	Letní tábor	Tradiční zakončení školního roku tábořením na zelené louce.	11
7	30. 9. – 2. 10. 2011	Lesní poklady Jacka Wooda	Soutěžní hledání pokladů v lese pomocí GPS navigací.	8
8	19. 11. 2011	Návrat k chrámu bohyně Zin	Výprava do táborového chrámu a sběr odpadků v lese.	3
9	26. 11. 2011	V Benešově straší	Orientační soutěž plná strašidel a nerozluštěných šifer.	9
10	18. 12. 2011	Vánoce ve Stanici	Vánoční besídka spojená s pomocí v Záchraně stanici.	8

Letní tábor

📍 Jiří Pavelka

Letní tábor se uskutečnil 2. až 11. července v přírodní památce Na Ostrově. Názvem lokality byla inspirována i celotáborové činnosti. Osm účastníků z řad oddílu Včelojedi a tři členové oddílu Alcedo se potýkali s problémy ztroskotanců na pustém ostrově. Během pobytu si museli opatřit stravu, obydlí, rozdělát oheň, ale také se bránit napadením lidojedů. Zároveň každý námořník zdolával úkoly, za jejichž splnění získával vyšší hodnost.

Pokus o únik z ostrova na vyrobeném voru.

foto: J. Pavelka

Rodičovský ekoklub Breberky

① Jarmila Klaudysová, Lenka Šafránková

Rodičovský ekoklub Breberky se scházel v pondělí v učebně na půdě Podblanického ekocentra. Děti ve věku do čtyř let byly vedeny k vytvoření si vztahu k přírodě, k ohleduplnosti ke svému okolí a k rozvoji vlastních schopností. Rodiče měli možnost neformálně se setkávat a vyměňovat si zkušenosti. Během roku se uskutečnilo 37 setkání s tematikou např. Co se děje v zahradce, Den Země, Louka plná překvapení apod. Setkání se pravidelně účastnilo 10 rodičů s 15 dětmi.

Rodičovský Ekoklub Breberky zpívá koledy na vánočním setkání.

foto: L. Suchanová

OSVĚTA VEŘEJNOSTI

Ekovečery, přednášky a tematické dny

① Jana Havelková

V roce 2011 jsme uspořádali celkem pět cestopisných ekovečerů, kdy jsme prostřednictvím vyprávění doprovázeného promítáním fotografií navštívili zajímavá místa ve všech částech světa. Ekovečerů se celkem zúčastnilo více jak 220 posluchačů.

Jako součást celostátní akce Týden opravdových plen se v ekocentru konala beseda zaměřená na používání moderních látkových plen a s ukázkami jejich různých druhů.

V rámci projektu Ekovýchovné a vzdělávací akce pro veřejnost ve Vlašimi proběhly tři tematické dny zaměřené na aktuální spotřebitelská témata. Jejich konání finančně podpořil Středočeský kraj.

Veřejnost je o konání všech akcí ekocentra informována pozvánkami ve Zpravodaji Města Vlašimi, v regionálním tisku, na Rádiu Blaník, z vyvěšených plakátů nebo na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Kalendář akcí.

Lektorka Květa Šimková ukazuje účastnicím správnou konzistenci bylinného krému, vzniklého velmi důkladným promícháním všech složek.

foto: J. Havelková

Tabulka č. 13: Přehled ekovečerů a tematických dnů.

č.	termín	název akce	lektor/ka	popis akce	účast
1	31. 1. 2011	Ekovečer Venezuela očima přírodovědce	Ing. Jan Andreska, Ph.D.	Cestopisná přednáška s promítáním o expedici do delty Orinoka, Cayenské vysočiny a venezuelských plání Llanos.	41
2	22. 2. 2011	Ekovečer Dvakrát do Kamerunu	Doc. PaedDr. Jan Farkač, CSc.	Cestopisná přednáška s promítáním o přírodě a obyvatelích západní rovníkové Afriky.	58
3	24. 3. 2011	Ekovečer Kvetoucí Kréta	Doc. RNDr. Václav Zelený, CSc., Ing. Miloslav Kuklík	Cestopisná přednáška s promítáním zaměřená na rostlinstvo Kréty v širších souvislostech.	42

č.	termín	název akce	lektor/ka	popis akce	účast
4	16. 5. 2011	Děti (jako) v bavlnce aneb Zdravé přebalování je IN	Mgr. Petra Macháčková, Olga Jarkovská	Tematické odpoledne a beseda o používání látkových plen a bezplenkové komunikační metodě, ukázka různých typů moderních látkových plen a stříhů na vlastní výrobu.	14
5	16. 9. 2011	Pojďte s námi na biovečeři	RNDr. Jana Havelková	Tematická dílna o biopotravinách, ekologickém zemědělství, praktická ukázka vaření z biopotravin.	15
6	15. 10. 2011	Domácí výroba bylinných mastí	Květa Šimková	Tematická dílna o přírodní kosmetice, seznámení s používanými bylinami a recepturami, vlastnoruční výroba bylinných mastí.	15
7	31. 10. 2011	Ekovečer Albánie a Řecko	Ing. Pavel Jakubův	Cestopisná přednáška s promítáním o přírodních krásách Balkánského poloostrova.	42
8	12. 12. 2011	Litvou na kole	Eva Vorlová	Cestopisná přednáška s promítáním o cykloputování Litvou a přírodních zajímavostech.	40
9	14. 12. 2011	Vánoční pečení bez vajec	RNDr. Jana Havelková	Tematická dílna o původu vajec v obchodech, životních podmínkách slepic při různých způsobech chovu, pečení vánočního cukroví bez vajec.	38
účastníků přednášek celkem					305

Výstavy

① Jana Havelková

Přednáškový sál v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim je často využíván pro pořádání výstav s přírodovědnou nebo environmentální tematikou i pro výstavy výtvarných prací podblanických výtvarnic a výtvarníků. V roce 2011 proběhlo celkem osm výstav.

Přírodovědně-vlastivědné vycházky

① Jana Havelková

Přírodovědné a vlastivědné vycházky pro veřejnost směřují nejčastěji do okolí Vlašimi a jsou doprovázeny odborným výkladem. V roce 2011 se uskutečnily dvě vycházky, kterých se zúčastnilo celkem 21 osob.

Tabulka č. 14: Přehled výstav.

termín	název výstavy	stručný popis
13. 12. 2010 – 31. 1. 2011	Augustin Satra inspirován Podblanickem	Výběr z díla Augustina Satry, malíře a krajináře. Obrazy na výstavu zapůjčila Galerie Kodl Praha. Akci podpořil Středočeský kraj.
7. 2. – 4. 3. 2011	Dvakrát do Kamerunu	Výstava přírodnin, artefaktů a fotografií doc. PaedDr. Jana Farkače, CSc. zachycujících unikátní přírodu současné západní rovníkové Afriky.
21. 3. – 1. 4. 2011	Výstava k 40. výročí LDO na ZUŠ Vlašim	Výstava mapující 40 let činnosti literárně dramatického oboru ZUŠ Vlašim.
13. 4. – 4. 5. 2011	Můj kousek přírody v kraji pod Blaníkem	Výstava prací z výtvarné a literární soutěže pro základní a střední školy okresu Benešov probíhá u příležitosti Dne Země a 30. výročí vyhlášení CHKO Blaník.

17. 9. 2011	Podblanický plenér	Tradiční výstava obrazů ve vlašimském parku, vystavují i děti z mateřských škol ve Vlašimi a Domašíně. Akci podpořil Středočeský kraj.
5. - 20. 10. 2011	Lesní poklady	Výstava prací z víkendové soutěže pro dětské kolektivy a oddíly Mladých ochránců přírody.
1. - 25. 11. 2011	Příroda kolem nás	Autorská výstava fotografií Ing. Pavla Jakubův z přírody Podblanicka a blízkého okolí. Akci podpořil Středočeský kraj.
5. - 9. 12. 2011	Předvánoční výstava UNICEF	5. ročník tradiční prodejní výstavy UNICEF, podpora celosvětových programů na pomoc znevýhodněným dětem ve světě.

Tabulka č. 15: Přehled vycházek.

termín	název vycházky	lektor	stručný popis
27. 3. 2011	Jarní vycházka na Kupsovu skálu	Ing. Mgr. Martin Klaudys	Vycházka do jarní přírody a za kvetoucím lýkocem jedovatým.
22. 5. 2011	Vycházka do lesů Velkého Blaníku	Ing. Mgr. Martin Klaudys	Přírodovědná vycházka lesními cestami Velkého Blaníku, u příležitosti Evropského dne parků.

Výstava *Dvakrát do Kamerunu* nabídla kromě velkoplošných fotografií i řadu přírodnin a artefaktů, například náčelnickou hůl, dřevěné sochy a masky, sloní zub, kůži luskouna a zmije gabunské. Tento daman skalní zaujal především dětské návštěvníky. *foto: J. Havelková*

Výstava k 40. výročí literárně dramatického oboru ZUŠ Vlašim se stala i místem setkání bývalých i současných žáků a učitelů tohoto oboru. *foto: J. Havelková*

Další osvětové akce

🕒 Jana Havelková

Den Země

Cílem pořádání oslav Dne Země je seznámení široké veřejnosti s tímto u nás dříve opomíjeným svátkem, jeho myšlenkovým poselstvím a významem pro ochranu přírody.

V sobotu 18. dubna jsme ve spolupráci se Správou CHKO Blaník uspořádali Den Země na Blaníku. Tentokrát se nesl ve znamení 30. výročí vyhlášení CHKO Blaník. U parkoviště u Louňovic pod Blaníkem byla pro rodiče a děti připravena ekostezka s úkoly a po splnění všech úkolů malá odměna.

Pro návštěvníky Blaníku byl k dispozici infostánek s materiály ČSOP Vlašim a SCHKO Blaník. Akci podpořil Středočeský kraj.

Májové slavnosti

V roce 2011 jsme se zúčastnili Májových slavností v Zámeckém parku ve Vlašimi. Ve stánku ČSOP Vlašim se mohli kolemjdoucí seznámit s různými pomůckami pro oživení své zahrady. K vidění byly různé budky a krmítka, domečky pro hmyz, zimní budka pro ježka a další. Děti si zde mohly skládat dřevěné obrázky hmyzu nebo vyrobit papírovou pampelišku. Dospělí pohovořili s ekoporadcem a získali informační materiály nejen o živé zahradě. Velký zájem byl o malování na obličej nebo tetování hennou, obrázky byly opět na téma živočichů v zahradě.

Zapojili jsme se do akce Rekord v sázení stromů

ZO ČSOP Vlašim se zapojila do celostátní akce Rekord v sázení stromů veřejnými výsadbami ve Vorlinské aleji. Dne 28. října dopoledne se zde sešlo 33 dospělých i dětí a společně vysadili 30 jabloní. Rekord spočíval v celkovém počtu zapojených lidí a zasazených stromů v celé České republice v tomto konkrétním dni. Akci pořádala Nadace Partnerství a jejím cílem bylo připomenout Den stromů a jejich význam. Pro srovnání – v celé České republice bylo zasazeno 6 919 stromů a zúčastnilo se 4 014 lidí.

Projekt „Výsadby ve Vorlinské aleji“ byl vytvořen za finanční podpory Nadace Partnerství, SFŽP ČR a MŽP.

Vycházka do lesů Velkého Blaníku nás zavedla i do míst, kam běžný návštěvník nezavítá.

foto: J. Klaudysová

Výsadeb jabloní ve Vorlinské aleji se zúčastnili dospělí i děti. Všichni věříme, že se našim stromům bude dobře dařit.

foto: J. Havelková

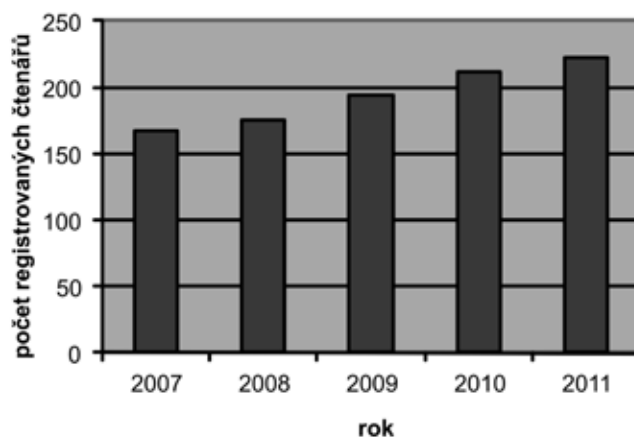
Knihovna přírodovědné a regionální literatury

Ⓛ Jana Havelková

Knihovna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim se zaměřuje na přírodovědné, ekovýchovné a regionální publikace. V současné době je zaevidováno 4 895 knih, což od roku 2010 představuje nárůst o 105 knih. Dále je zaevidováno 164 video-

kazet a 161 CD a DVD. Během roku 2011 se do knihovny přihlásilo 11 nových čtenářů, takže jich celkem evidujeme již 223.

V knihovně si lze také vybírat z několika desítek přírodovědných, regionálních nebo ekologicky zaměřených periodik. Knihovna je pro veřejnost otevřena pravidelně každou středu od 13 do 17 hodin, v jinou dobu po předchozí domluvě. Seznam všech titulů je zveřejněn na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Knihovna, takže čtenář/ka má možnost si samostatně vyhledat požadovanou publikaci. Knihovna nabízí i možnost dálkové výpůjčky - zasílání knih poštou.

Graf č. 12: Knihovna – růst počtu registrovaných čtenářů v Knihovně Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim v uplynulých pěti letech.

Návštěvníci knihovny mohou využít k prohlédnutí knih také studovny, která je zde k dispozici.

foto: J. Pavelka

Ekoporadna

Ⓛ Jan Urban

Hlavním posláním naší ekoporadny je posilování odpovědnosti občanů, úřadů a firem vůči životnímu prostředí. Tomuto záměru se věnujeme již 13 let, odkdy jsme členem Sítě ekologických poraden STEP (naš ekoporadce Jan Urban byl v roce 2011 členem jejího výkonného výboru).

Poskytujeme zájemcům z řad žáků a studentů i nejširší veřejnosti informace z různých oblastí životního prostředí.

Kancelář ekoporadny se nachází u vstupu do budovy ekocentra, dotazy vyřizujeme také e-mailem (ekoporadna@csop.cz), je možné i přímé dotazování na našich internetových strán-

kách www.csopvlasim.cz. Při vstupu do ekocentra nabízíme informace formou letáků. Některé ekoporadenské aktivity v uplynulém roce finančně podpořila Síť ekologických poraden STEP, Státní fond životního prostředí a Ministerstvo životního prostředí.

V roce 2011 jsme poskytli na 547 přímých vyžádaných evidovaných konzultací (vč. knihovnických služeb), což obnáší téměř 100 hodin čistého času, a dále 6 akcí vyšších forem systémového ekoporadenství (analýzy, průzkumy a hodnocení), obnášejících celkem 286 hodin práce. Konzultace se nejčastěji týkaly tradičně zvířat (59 %), ochrany přírody (37 %), zbytek se týkal zejména ekologického zemědělství a nakládání s odpady. Během roku jsme se zúčastnili deseti vzdělávacích akcí zaměřených zejména na zelené úřadování a ochranu klimatu v celkovém rozsahu 44 hodin.

Projekt Středočeská síť ekoporaden

V roce 2011 jsme dokončili projekt „Zajištění ekoporadenství prostřednictvím Středočeské sítě ekoporaden s garantovaným standardem“, kterým jsme spolu s dalšími partnery (ekoporadny Ekodomov Kutná Hora, ZO ČSOP Nymburk, Muzeum Říčany, Centrum ekologického výzkumu a výchovy Svatý Jan pod Skalou a ZO ČSOP Vrané nad Vltavou) posílili ekoporadenství ve Středočeském kraji. Součástí projektu bylo např. společná školení, environmentální audity ekoporaden, stáže v jiných ekoporadnách, posilování profesního růstu ekoporadců, publikační činnost. Jedním z hlavních cílů bylo dosažení standardu kvality deklarovaného Sítě ekologických poraden STEP. Projekt je finančně podpořen ze Státního fondu životního prostředí a Ministerstva životního prostředí.

Tabulka č. 16: Počet poskytnutých evidovaných ekorad na základě vyžádaných konzultací (vč. knihovny) a vyšších forem poradenství v letech 2007 – 2011.

Rok	Počet
2007	516
2008	1 108
2009	786
2010	714
2011	533

Ekoporadna během Májových oslav ve vlášimském zámeckém parku.

foto: J. Havelková

Ekoobchůdek nabízel 175 titulů literatury a pomůcek, 145 druhů potravin (vesměs v biokvalitě) a 87 druhů drogistického k přírodě šetrného zboží.

foto: J. Havelková

Ekoobchůdek

① Jana Havelková, Jan Urban

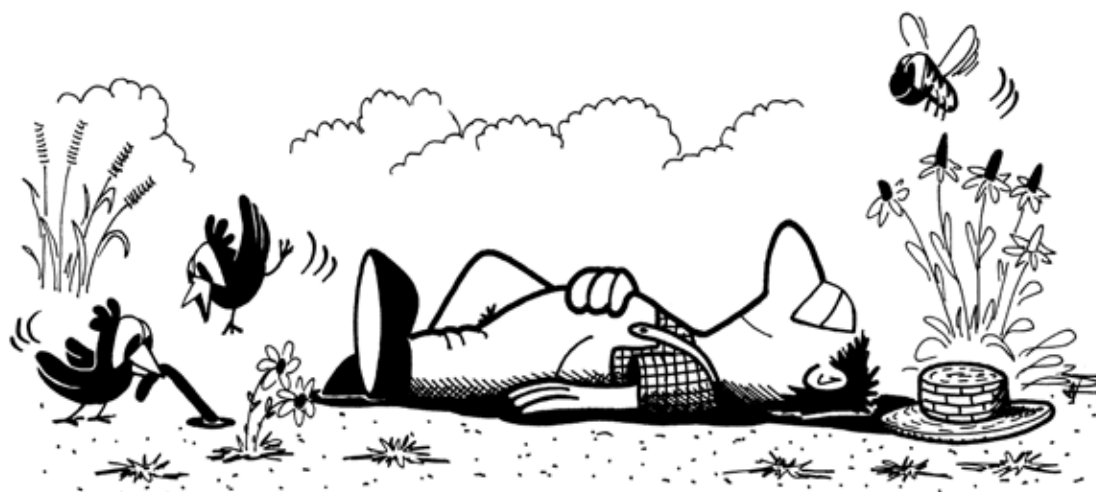
Ekoobchůdek po šesti letech své existence doznal v průběhu roku 2011 velkých změn. Byl spuštěn nový e-shop a byl výrazně posílen prodáváný sortiment. I nadále je obchůdek zaměřen na literaturu, certifikované zboží (bio, fair trade, ekologicky šetrný výrobek, FSC, certifikovaná kosmetika), ekodrogerii, výrobky pro živou zahradu, velkého rozšíření doznaly regionální výrobky. V ekoobchůdce je nyní v prodeji např.:

- biopotraviny (čaje, čokolády, káva, kakao víno, mošty),
- ekologická drogerie – prací a čisticí prostředky Qalt Excel, Star, Ecover, Planet Clean,
- limonády, olej, léčivá kosmetika Cannaderm a textilie z konopí (peněženky, batůžky apod.),
- přírodovědná a regionální literatura a plakáty, ekopedagogická literatura a školní pomůcky,
- drobné dřevěné kuchyňské náčiní a dětská kuchyňka z FSC dřeva, budky a krmítka do zahrady apod.,
- výrobky původem z Podblanicka (med, šperky, keramika, malovaná trička, háčkované čepice, svícny, obrazy),
- dárkové zboží (bylinkové polštářky, přírodní mýdla, bylinkové koupele, včelí produkty) a další sortiment.

Elektronický obchod aktuálně nabízí 498 druhů zboží, největší zastoupení mají publikace (210 položek) a rostlinný materiál (202 položek). Potraviny (s výjimkou čajů), ekologickou drogerii a kosmetiku prozatím přes e-shop nenabízíme. Zákazníci elektronického obchodu si nejvíce objednávají publikace a školní pomůcky, v sezóně také stromky a keře. Celkem bylo v roce 2011 uskutečněno 83 objednávek.

Tabulka č. 17: Druhy zboží nabízeného v ekoobchůdku v letech 2006 až 2010.

druh zboží	2007	2008	2009	2010	2011
Přírodovědná a regionální literatura, plakáty	97	71	78	83	87
Ekopedagogická literatura a školní pomůcky	106	94	93	89	88
VHS, DVD, CD	13	10	10	3	3
Řemeslné výrobky (do zahrady, místní, bižuterie, obrazy, textil ap.)	65	56	57	50	89
Potraviny (většina v biokvalitě, část fair trade)	111	160	189	118	145
Ekologické čisticí prostředky, dámské hyg. prostředky, ekopleny ap.	22	32	40	35	53
Kosmetika (konopná, včelí produkty, bylinková mýdla ap.)	61	106	105	25	34
Výrobky z certifikovaného dřeva (FSC)	-	17	17	18	18
celkem	526	606	589	421	517

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Mgr. Jan Urban

Periodika ČSOP Vlašim

Časopis Pod Blaníkem

Rok 2011 byl jubilejním patnáctým rokem obnoveného vydávání vlastivědného čtvrtletníku Pod Blaníkem. Zájmovou oblastí časopisu je Benešovsko, Vlašimsko, Voticko, Český Merán a Dolní Posázaví. První číslo vyšlo v roce 1921 a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Vydávají ho společně Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Blaník. Vydávání řídí jedenáctičlenná redakční rada, která se schází čtvrtletně. Distribuce je zajištěna prostřednictvím patnácti prodejních míst (Benešov, Jankov, Kamberk, Kondrac, Louňovice pod Blaníkem, Načeradce, Sázava, Vlašim, Votice a Zvěstov). Časopis se zdarma distribuuje členům ČSOP Vlašim a Klubu přátel Podblanické galerie, sponzorům, městům a obcím a dalším veřejným institucím na Podblanicku (muzeum, školy, knihovny apod.).

Ročně vycházejí čtyři čísla s příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze starších čísel Pod Blaníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavateli, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi.

Formát B5, černobílá obálka, rozsah 17 až 33 řádných stran a 12 až 20 stran přílohy, náklad po 1 300 ks, cena: 18 Kč, ISSN 1213-1040, evidenční číslo MK ČR E 10738.

Lubomír Hanel (ed.): Lampetra VII.

Sedmé číslo mezinárodního bulletinu ČSOP Vlašim Lampetra, který je věnován vědeckým příspěvkům týkajících se výzkumu a ochraně biodiverzity tekoucích a stojatých vod, přináší jedenáct zajímavých článků věnovaných hydrobiologické a ichtyologické problematice a z různých pohledů ochraně vodních ekosystémů.

Redakční radě se podařilo shromáždit zajímavé, tematicky různorodé příspěvky. Sborník najde své čtenáře mezi zoology, hydrobiology, ichtyology, ekology, pracovníky v ochraně přírody, učitele biologie, etymology i dalšími zájemci o všestranné poznávání vodní fauny.

Formát A5, plnobarevná obálka, brožovaná vazba, 188 stran, náklad 400 ks, cena 74 Kč. ISBN: 978-80-86327-95-2. ISSN 1212-1312.

Zpravodaj Středočeská M.R.K.E.V.

Zpravodaj obsahuje informace o vzdělávacích akcích, literatuře a je vždy souhrnem materiálů ze setkání členských škol. V roce 2011 vyšlo šest čísel.

Formát A4, plnobarevně, dvě až čtyři strany, náklad 50 ks.

Zpravodaj Středočeské mrkvičky

Zpravodaj sítě MŠ obsahuje informace o vzdělávacích akcích, literatuře a je vždy souhrnem materiálů ze setkání členských MŠ. V roce 2011 vyšla tři čísla.

Formát A4, černobílé, čtyři až šest stran, náklad 120 ks, zdarma, ISSN 1801-6596, evidenční číslo MK: ČR E 16479.

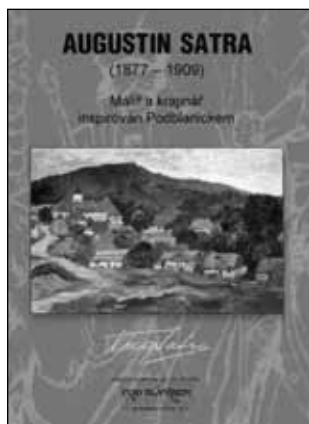

Samostatné publikace

Jan Urban (ed.):

Malíř a krajinář inspirován Podblanicem

Na počátku roku 2011 jsme společně s Muzeem Podblanicka a s finanční podporou Středočeského kraje a Galerie Kodl vydali publikaci věnovanou krajináři tzv. Mařákovy školy Augustinu Satrovi (1877 – 1909). Tento kouřimský rodák tvořil po několik let také na Podblanicu. Namaloval zde řadu působivých krajinářských plenérů. V publikaci najdeme text Jarmily Štogrové věnovaný A. Satrovi a stať věnovanou krajinářům Mařákovy školy od PhDr. Martina Kodla. Díky Galerii Kodl se podařilo shromáždit známá díla A. Satry se vztahem k Podblanicu. Reprodukce všech byly otištěny v knize společně s výběrem olejomalb a perokreseb publikovaných v časopise Zlatá Praha v letech 1902 až 1916.

Formát B5, plnobarevná brožovaná, 29 černobílých a 7 barevných stran, 3 černobílé fotografie, 26 černobílých a 10 barevných reprodukcí, náklad 500 ks, cena 57 Kč. ISBN: 978-80-86327-89-1, 978-80-86452-27-2.

Stanislav Příhoda:

Almanach KPVU – KPPG

Milovníci výtvarného umění si v letošním roce připomněli dvě kulatá výročí – pět let od otevření Podblanické galerie ČSOP a založení jejího klubu přátel a patnáct let od založení výtvarné tradice výtvarných plenérů – společné tvorby či vystavování výtvarných děl výtvarníků se vztahem ke kraji blanických rytířů. Nenápadně se ke dvěma předchozím výročím přidalo i 165 let od vybudování Vlašimské brány, ve které je Podblanická galerie umístěna. V tomto dvojjubilejním roce vyšel Almanach, který shrnuje a zejména obrazově připomíná organizované výtvarné aktivity ve Vlašimi.

Almanach, na jehož tisk finančně přispěl Středočeský kraj, je také poděkováním všem, kteří se podíleli na vybudování galerie i organizaci výtvarných projektů, a je hodnotnou vzpomínkou na výtvarníky, kteří se podíleli na zajišťování „plenérů“ či věnovali svoje umělecké dílo k vystavení v Podblanické galerii. Publikace je bohatě vybavena historickými i současnými fotografiemi, na kterých se jistě poznají členové bývalého Klubu přátel výtvarného umění i současného Klubu přátel Podblanické galerie. Almanach je k dostání v ekoobchůdku ČSOP Vlašim.

Formát A4, plnobarevná obálka, černobílý tisk, 171 černobílých fotografií a reprodukcí, náklad 100 ks, cena 39 Kč. ISBN: 978-80-86327-94-5.

Lenka Suchanová (ed.):

Vzdělávací akce Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim (školní rok 2011/2012)

Nabídka ekologických výukových programů a projektů pro základní, střední školy a učiliště, exkurzí, praxí a vedení odborných prací, pomůcek, literatury a vzdělávacích akcí pro pedagogy, soutěží a dalších služeb Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim pro školní rok 2011/2012. Vydání finančně podpořil Evropský sociální fond (ESF) a státní rozpočet ČR.

Formát A5, dvoubarevná obálka, brožovaná vazba, 48 stran, náklad 1 000 ks, zdarma. ISBN: 978-80-86327-93-8.

Jana Dufalová (ed.):

Sborník příspěvků a anotací z XI. středočeské mrkvové konference

Sborník příspěvků a anotací z konference o environmentální výchově obsahuje následující příspěvky: Co nám zahrada přináší (Jana Fellnerová), Přírodní vyrábění (Lída Melková), Nejen desatero domácí ekologie (Monika Havlásková), Krajina, nejkrásnější učebnice (Jana Kerdová), Globální oteplování (Alice Hudcová) a Tvořivé metody v environmentální výchově (Lenka Prunerová). Vydání sborníku finančně podpořil Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Formát A5, 48 stran, dvojbarevná obálka, černobílý tisk, brožovaná vazba, náklad 200 ks, zdarma. ISBN: 978-80-96327-96-9.

Letáky

Propagační tiskoviny Kraje blanických rytířů

V roce 2011 vyšly pro naše partnery plnobarevné skládačky složené na 1/3 formátu A4: Kamberk (3 000 ks), Ratměřice (3 000 ks), Čechtice (3 000 ks), Louňovice pod Bláníkem (3 000 ks) a Křivsoudov (3 000 ks), leták Farní muzeum v Kondraci (formátu 1/3 A4, 3 000 ks), dále specializovaná plnobarevná brožurka Podblanická kuchařka (1/3 formátu A4, 20 stran, náklad 10 000 ks).

Vydali jsme také plnobarevné letáky složené na 1/3 formátu A4 – Podblanická galerie (5 000 ks), Muzea a expozice (5 000

ks), Zámek a park Vlašim (10 000 ks), Blanický cyklorytíř 2011 (500 ks) a Kraj blanických rytířů (5 000 ks).

Vyšlo již čtvrté číslo Rytířských novin, turistického občasníku Kraj blanických rytířů, který je určen zejména návštěvníkům našeho kraje. Přináší aktuální informace o možnostech trávení volného času na Podblanicku, nabídky výletů, reportáže ze zajímavých míst a pozvánky na akce (formát A3, 8 stran, plnobarevný tisk, náklad 10 000 ks).

**Zuzana Pokorná, Lucie Kropáčková:
Podpora biodiverzity v blízkosti lidských sídel**

V roce 2011 jsme dotiskli sadu tří letáků s návodem, jak podpořit biodiverzitu v blízkosti lidských sídel (Domov pro živočichy v zahradě, Ježci a jak jim pomoci a Ptačí budky). Letáky byly graficky a informačně aktualizovány. Jsou umístěny v ekobchůdku budovy ČSOP Vlašim, distribuovány pomocí ekoporadny, propagovány na nejrůznějších veřejných akcích ekocentra a budou sloužit k osvětě nálezců zraněných zvířat předávaných do péče Záchrané stanice pro živočichy ve Vlašimi.

Formát: 2x A4 složený na 1/3 A4, plnobarevné na recyklovaném papíru, náklad po 2 000 ks. Letáky byly vydány v rámci programu Českého svazu ochránců přírody „Ochrana biodiverzity“, podpořeného Lesy České republiky s. p. a Ministerstvem životního prostředí.

ČSOP Vlašim na internetu

① Petra Macháčková

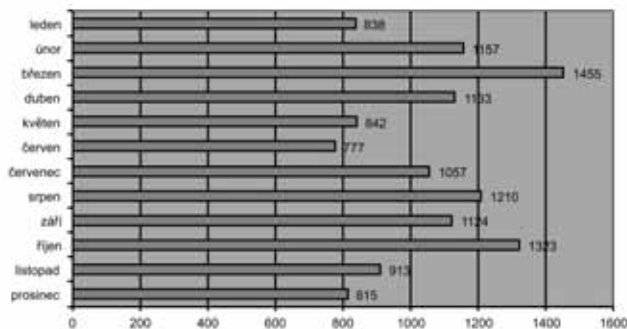
Návštěvnost internetových stránek je od roku 2009 na stejné úrovni (viz tab. č. 18), v roce 2011 byla průměrná návštěvnost 34,6 různých návštěv denně. Celkem za rok 12 644 návštěv. Na grafu č. 13 jsou znázorněny návštěvy v jednotlivých měsících. Nejvíce návštěv (87) jsme zaznamenali 29. března 2011, v tomto měsíci bylo zaznamenáno nejvíce návštěv z celého roku stejně jako v roce 2010.

V průběhu roku 2011 byl spuštěn nový e-shop. Zjednodušilo se tak mj. objednávání publikací a dalšího zboží. Stránky Záchrané stanice pro živočichy se přesunuly na samostatnou doménu <http://www.pomoczviratum.cz/>.

ČSOP Vlašim využívá k informování o své činnosti také sociální síť Facebook. Na konci roku 2011 měla facebooková stránka ČSOP Vlašim 140 fanoušků, což je téměř o 100 více než na konci minulého roku. Prostřednictvím Facebooku byly šířeny pozvánky na akce, aktuality ze Záchrané stanice i z další činnosti organizace.

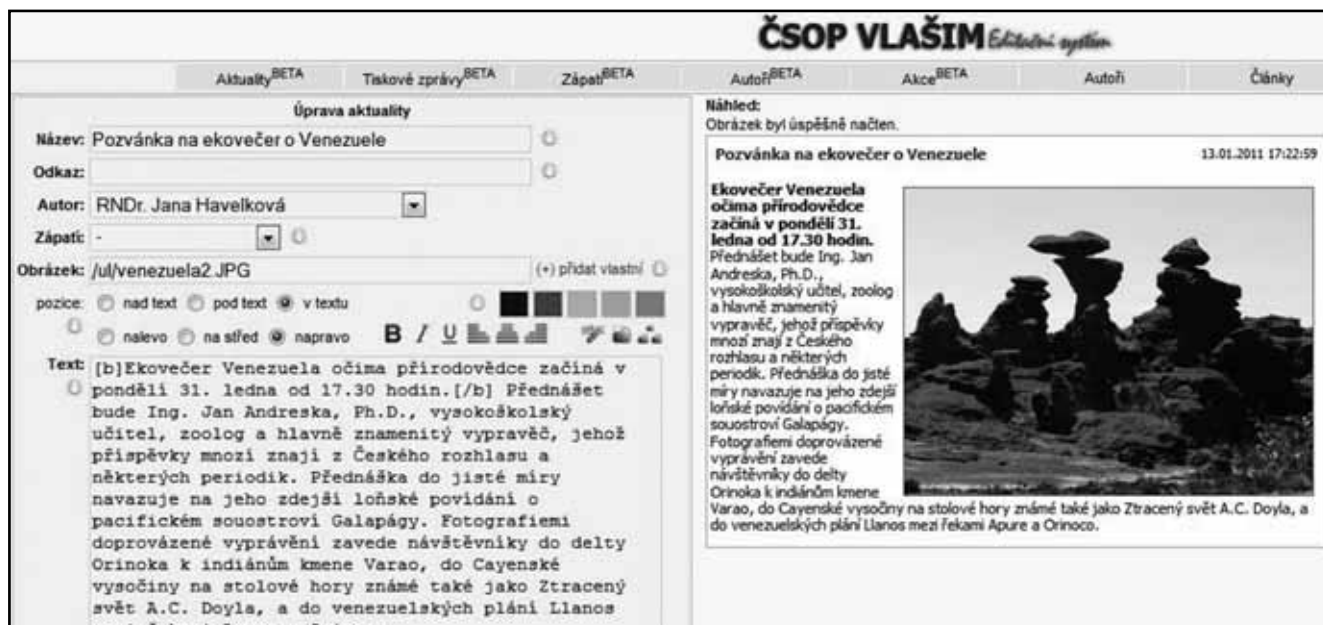
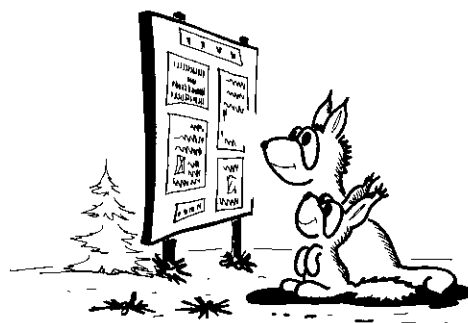
Nová grafická podoba internetových stránek www.csopvlasim.cz

Graf č. 13: Porovnání návštěvnosti webu v jednotlivých měsících.

Tabulka č. 18: Počet návštěv se od roku 2009 nemění.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
celkem návštěv	11 899	22 353	12 713	12 696	12 644

Editační rozhraní umožňuje udržovat stránky ČSOP Vlašim stále aktuální.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Blanický rytíř

① Pavel Pešout

Dne 22. dubna 2011 bylo již potřinácté uděleno ocenění Blanický rytíř třem fyzickým osobám, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka.

Ocenění udělují třem navrženým kandidátům neziskové organizace Podblanicka, konkrétně Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim (administrátor ceny), občanské sdružení Chlum Čerčany, Vlastivědný klub P. A. N. Vlasáka Vlašim, Vlastivědný klub Votice, Vlastivědný klub Český Merán, o. p. s. Český Merán, Klub mladých Sedlec-Prčice, Sdružení Přátel Chotýšan, Český svaz ochránců přírody Benešov, Český svaz ochránců přírody Kladruby, Český svaz ochránců přírody Sázava, Český svaz ochránců přírody Střítež, Český svaz ochránců přírody Votice, Vlastivědný klub Šternberk, Vlastivědný klub Týnec nad Sázavou a okolí, Podblanický vědeckotechnický klub železniční, Podblanické infocentrum, občanské sdružení Podblanickem, Posázaví o.p.s., Posázavský pacifik, Vlašimské hudební mládež a Vlašimská astronomická společnost.

V letošním roce porota vybírala z osmatřiceti nominací. Porota složená ze zástupců jednotlivých nevládních organizací nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

Radko Bílek z Vlašimi za celoživotní dílo,

Antonín Podzimek ze Sedlce-Prčice za celoživotní dílo,

Milan Štědra ze Sázavy za celoživotní dílo.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Na půdě města přítomné přivítal starosta Vlašimi Mgr. Luděk Jeništa. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka (jejich jménem promluvil starosta Sázavy Petr Šibrava), ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů.

V roce 2011 obdrželi ocenění Blanický rytíř (zleva) Milan Štědra, Radko Bílek a Josef Podzimek.

foto: J. Havelková

Blaníční rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální velmi hodnotnou pískovcovou sochu Blanického rytíře od akademického sochaře Daniela Talavery. Pořízení těchto soch sponzoroval generální sponzor udělování ocenění Blanický rytíř firma Rabbit a. s. Trhový Štěpánov.

Kraj blanických rytířů

① Kateřina Červenková, Petr Zapletal

V roce 2011 jsme pokračovali již šestým rokem v realizaci propagace turistického regionu Kraj blanických rytířů, financovaného především z příspěvků obcí a měst regionu. Náklady projektu byly částečně spolufinancovány také z dotace Středočeského kraje.

Od dubna do července jsme pokračovali v tradičních každoročních aktivitách od publicity v médiích, přes výrobu tiskovin až po jejich distribuci. V roce 2011 proběhl z hlediska účasti neúspěšnější ročník Blanického cyklorytíře se startem v Kondraci, kterého se zúčastnilo téměř pět stovek cyklistů. Akce byla z rozpočtu projektu kromě tiskovin zajištěna také reklamou na rádiu Blaník.

Kraj Blanických rytířů kandiduje na titul „národní geopark“. Chce se tak představit návštěvníkům z trochu jiného úhlu pohledu a pozvat je k prozkoumání geologicky zajímavých míst. Titul národních geoparku uděluje Ministerstvo životního prostředí, které též koordinuje Síť národních geoparků.

V roce 2011 jsme zahájili přípravu nominační dokumentace, jejíž součástí je popis geologicky a turisticky zajímavých míst

Rytíř ve zbroji je symbolem Kraje blanických rytířů.

foto: K. Červenková

Mapa č. 3: Vymezení geoparku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ. Autor: Posázaví, o.p.s.

Ve dnech 16. a 17. června 2011 proběhlo v našem ekocentru setkání Rady národních geoparků. Účastníci se seznámili s geologickými zajímavostmi Kraje blanických rytířů. Na snímku je návštěva hadcového lomu v Bernarticích. foto: K. Červenková

regionu a návrh na jejich představení návštěvníkům. Především je to významný zlomový systém Blanická brázda probíhající z východního okolí Prahy přes Tábor, České Budějovice až do Rakouska. K dalším zajímavostem patří bezesporu hadce u Želivky, které hostí zajímavá společenstva rostlin. Pro návštěvníky regionu jsou atraktivní také místa, kde v minulosti probíhala těžba nerostných surovin.

Projekt Příprava geoparku Kraj blanických rytířů je podpořen z Revolvingového fondu MŽP.

Projekt Kraj blanických rytířů je postaven na partnerství Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi s obcemi Kamberk, Kondrac, Načeradec, Pravonín, Ratměřice, Veliš, městy Louňovice pod Blaníkem, Čechtice, Křivšoudov, městem Vlašimí, Mikroregionem Český smaragd a Kršnovým dvorem. K dalším partnerům patří Muzeum Podblanicka a Správa CHKO Blaník.

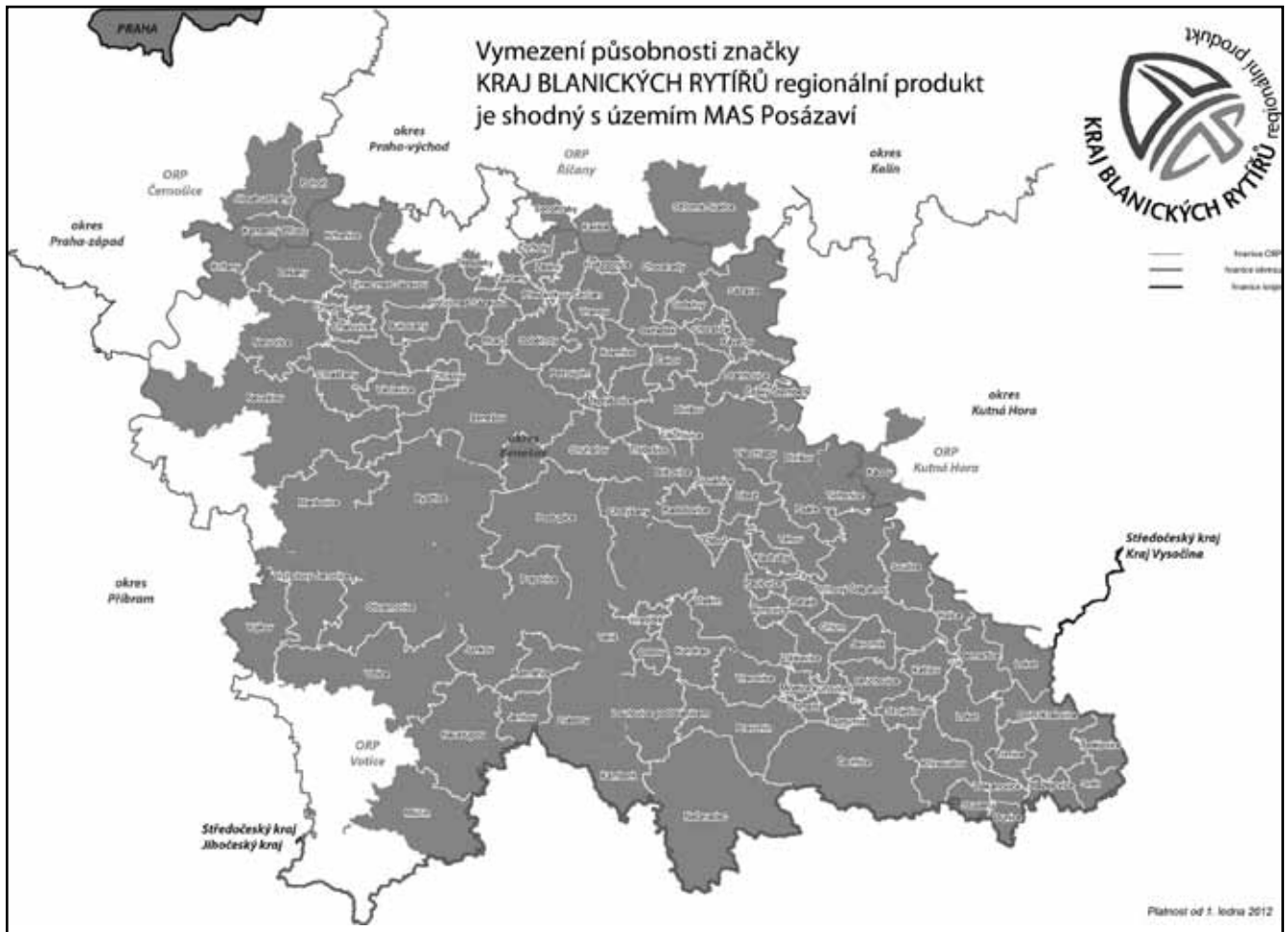
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – regionální produkt®

🕒 Kateřina Červenková

V roce 2011 jsme ve spolupráci s Asociací regionálních značek, Správou CHKO Blaník, Muzeem Podblanicka a Posázavím, o.p.s. zahájili přípravu značení regionálních produktů. Proběhla dvě plánovací setkání s producenty a organizacemi aktivními v regionálním rozvoji. V srpnu 2011 jsme byli přijati do Asociace regionálních značek. Nová značka spatřila světlo světa ke konci roku 2011 a nese název KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – regionální produkt®. Udělována bude výrobkům v hranici území MAS Posázaví od roku 2012.

Regionální značení výrobků a služeb je určeno zejména turistům, kterým dovoluje objevovat region a užívat si jeho atmosféru novým netradičním způsobem, a místním obyvatelům, kteří mohou nákupem značených výrobků podporovat své míst-

Mapa č. 4: Vymezení působnosti značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – regionální produkt®. Autor: Posázaví, o.p.s.

ní výrobce. Výrobci získají díky značce různé výhody, zejména jednotnou propagaci své produkce, nové kontakty a možnost nových forem spolupráce.

Zavedení regionálního značení bylo podpořeno z Revolvingového fondu MŽP ČR.

I. Podblanický farmářský a zvířecí trh a Podblanická pejskiáda

① Kateřina Červenková

Ve spolupráci s Farmou Blaník jsme v obci Ostrov uspořádali první Podblanický farmářský a zvířecí trh. V sobotu 22. 10. 2011 se louka za Farmou Blaník s krásným výhledem na stejnojmennou horu zaplnila stánky s podzimními dary přírody (jablka, dýně, brambory), sýry, klobásami, medem, rybami, moukou, květinami, ale i řemeslnými výrobky, jako je keramika nebo slaměné ošatky. Své produkty prodávali zemědělci a řemeslníci zejména z Podblanicka. Venkovskou atmosféru podtrhoval prodej živých zvířat, z nichž byl největší atrakcí čtyřrohý beránek narozený právě na Farmě Blaník.

Jako doprovodná aktivita probíhala zároveň s trhem Podblanická pejskiáda. Její součástí bylo několik samostatných soutěží: canicross (běh se psem), voříškiáda (soutěžní výstava kříženců), agility (parkurový běh psů), chytání piškotů a apor-tu buřtů.

Celé akce se zúčastnilo kolem 400 lidí a 60 psů.

Na pejskiádě spolupracovali ZKO Divišov a Canicross Drachkov. Hlavním sponzorem pejskiády byl PRO PLAN, akce podpořily časopisy Pes přítel člověka a Psí kusy.

Na voříškiádě soutěžili v kráse kříženci rozmanitých velikostí, barev a tvarů. Představili se také pejsci z útulků. Na snímku Míša v péči sdružení Naděje pro čtyři packy s dočasnou paničkou.

foto: J. Pavelka

Jablka nemohla na podzimním trhu chybět. Na snímku prodej starých jablečných odrůd z Biofarmy Dolejší Mlýn.

foto: J. Pavelka

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

① Stanislav Příhoda, Jan Urban

Již pátým rokem pracuje Podblanická galerie ČSOP Vlašim a její Klub přátel. Činnost se stále soustřeďuje na zpřístupnění výtvarných exponátů pro veřejnost a návštěvníky Vlašimi. V březnu byla provedena reinstalace sbírek, byly vystaveny nové obrazy a plastiky. V uplynulém roce přibýly zejména obrazy (např. olej K. Farského „Sázava“ nebo akvarel M. Nejedlé „Kaplička v Lipinách“ – oba darovány J. Jarolímkovou), řezbářem E. Čečetkou byla také zapůjčena soška „Poustevník“. Protože exponátů značně přibýlo, budeme pokračovat každoroční obměnou vystavených prací.

Klub přátel zorganizoval sedm schůzek v měsících duben až prosinec (mimo letních prázdnin) vždy první středu v měsíci od 17.00 h. Schůzek se účastnilo 10 až 15 členů. Zajištěny byly i dvě přednášky (Martina Ďurđovičová a Marie Žižková), dvakrát byl zorganizován zájezd – 1. června do Památníku Mladovožicka v Mladé Vožici a 5. října pak zájezd do Ratají u Vlašimi (kaplička a betlém řezbáře F. Kupsy), Zdislavic (kostel a kostnice) a do Pavlovic (návštěva lidového řezbáře E. Čečetky). Závěrečná schůzka proběhla dne 7. prosince s tradičním vánočním obsahem. Na této závěrečné besedě byla zhodnocena práce v roce 2011 a zároveň nastíněny úmysly pro další období.

Velká práce byla vykonána na přípravách a organizaci 15. ročníku Podblanického plenéru, který byl tradičně spojen s výstavou v parku (17. září). Připravili jsme tištěné pozvánky, pamětní listy, informační brožuru k patnácti ročníkům akce, propagační desky, dva monotypy a hlavně velký almanach, viz kapitola Publikační činnost. Celá slavnost se závěrečnou besedou v ateliéru byla pojata i jako připomínka 5. výročí vzniku galerie. Zúčastnilo se celkem 18 výtvarníků a 58 dětí z MŠ Vlašim.

Z dalších větších akcí byla zajištěna beseda pro kurz výtvarníků ze Spolkového domu sourozenců Roškotových a pro Klub lékárníků ČR. Průvodcovskou činnost v Podblanické galerii se nám daří zajišťovat brigádnicky a ve spolupráci s Podblanickým infocentrem, během zvláštních příležitostí (např. Muzejní noc nebo Den Středočeského kraje) se návštěvníkům věnoval vedoucí Podblanické galerie Mgr. Stanislav Příhoda. Mimo běž-

ný provoz byla brána veřejnosti otevřena také v průběhu oslav 1. května a před jednotlivými představeními Vlašimského pohádkového léta. Prostory galerie v roce 2011 opět navštívilo přes tisíc návštěvníků.

Aktivity v galerii byly v uplynulém roce finančně podpořeny z Fondu kultury a obnovy památek Středočeského kraje – z dotace byl např. doplněn nábytek a archivační systém v bráně, pořízen DVD přehrávač, podpořena výstava fotografií Pavla Jakubův a Podblanický plenér.

Činnost Podblanické galerie ČSOP Vlašim je otevřena i pro další příznivce výtvarného umění, které mezi sebou rádi přivítáme.

Zahájení 15. ročníku Podblanického plenéru (17. září 2011).

foto: V. Švajcar

Návštěva dětí z Postupic.

foto: S. Příhoda

Podblanická galerie ČSOP Vlašim Stálá výstava podblanických umělců ve Vlašimské bráně.

Návštěvní doba pro veřejnost:

**10.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h., v květnu a září
v sobotu a v neděli, v období od 1. 6. do 31. 8.
denně od pondělí do neděle, po předchozí dohodě
i mimo sezónu.**

ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM

Členové ČSOP Vlašim

① Dagmar Tlustošová

Členem naší organizace se může stát každý, kdo má kladný vztah k přírodě a její ochraně. Členství je dobrovolné a není pro něj třeba splňovat jakoukoliv odbornost. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti a každý může přispět podle svých možností.

Co můžete členstvím v ČSOP získat:

- zázemí největší neziskové organizace zabývající se ochranou přírody v ČR,
- šanci aktivně ovlivňovat stav naší přírody a krajiny,
- dobrý pocit, že podporujete organizaci, za kterou je vidět kus konkrétní práce,
- pravidelné zasílání členského časopisu Pod Blaníkem, Krása našeho domova a dalších informací,
- možnost využívat zajímavých slev v programu Zelená karta,
- účastnit se výletů a jiných společných akcí.

Pokud máte o členství zájem, bližší informace můžete získat osobně, písemně či telefonicky na adrese uvedené v úvodu výroční zprávy.

Ke dni 31. 12. 2011 jsme registrovali v naší organizaci celkem **234** členů.

Společenský život v naší organizaci v roce 2011

Výroční setkání členů jsme pořádali 25. března. Byla to příležitost seznámit ostatní členy s celoročními aktivitami v Podblanickém ekocentru a s plány na další rok.

Brigády jsme v loňském roce uskutečnily dvě. Při jarní jsme uklízeli okolí příjezdové komunikace k nové Záchrané stanici a druhá, podzimní, byla věnována odstranění náletů dřevin v Jinošovském údolí.

Volný sváteční den 28. září jsme využili k návštěvě národní přírodní rezervace Drbákov – Albertovy skály. Za příjemného počasí jsme prošli naučnou stezku dlouhou přibližně 7 kilometrů. Za odměnu nás potěšily krásné výhledy do údolí Vltavy a na okolní Sedlčansko.

Odpadky z jarní brigády zaplnily celý kontejner.

foto: J. Pavelka

Tabulka č. 19: Přehled členských příspěvků.

Typ členství	Roční příspěvek
Výdělečný člen	300 Kč
Nevýdělečný člen *	100 Kč
Rodinné členství	350 Kč
Důchodce nad 70 let	50 Kč
Členství v oddíle MOP	100 Kč

* důchodce do 70 let, dítě do 18 let, nezaměstnaný, student

V listopadu jsme pro členy a ostatní veřejnost uspořádali náš druhý výlov – první byl v roce 2010, kdy jsme lovili rybník Jírovec. Tentokrát to byl rybník Kačák, který je v našem majetku a nachází se také v Jinošovském údolí nedaleko Vlašimi.

Odpocinek na jedné z vyhlídek národní přírodní rezervace Drbákov – Albertovy skály.

foto: J. Nosek

U výlovu nechyběl vodník a jeho pomocnice.

foto: K. Knotková

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2011

Hana Krejčířová

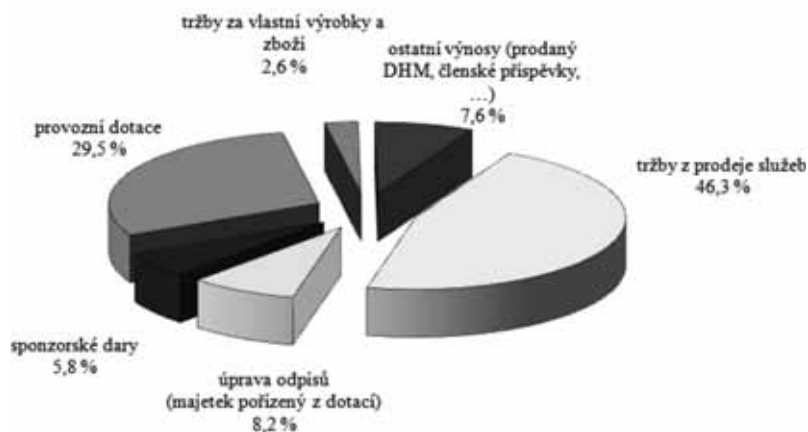
Tabulka č. 20: Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření.

středisko	výsledek hospodaření
Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	-2 438,44 Kč
Péče o přírodu a krajinu	-29,93 Kč
Péče o zeleň	344 089,67 Kč
Kancelář, správa majetku	-640,72 Kč
Nedaňové náklady	-82 774,41 Kč
Hospodářská činnost	143 948,96 Kč
z toho: reklama	26 227,39 Kč
nájem	19 870,31 Kč
úrok z vkladového listu	65 180,55 Kč
ekoobchod	3 068,70 Kč
ubytování	20 154,37 Kč
zemědělské hospodaření	9 447,64 Kč
celkem	402 155,13 Kč

Tabulka č. 21: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 – 2011.

středisko	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	Ochrana přírodního a kulturního dědictví	3,22	3	3,5	3,9	5,7	4,6	4,5	4,33
3	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1	6,4	6,2	5,92
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0	3,6	4,2	5
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5	11,8	13,3	14
celkem		12,95	15,33	17,8	28,03	39,26	26,4	28,2	29,25

Graf č. 14: Členění výnosů 2011.

Tabulka č. 22 Rozvaha 2011.

ROZVAHA 2011 (v celých tisících Kč)

AKTIVA		
	I. I. 2011	31. 12. 2011
A. Dlouhodobý majetek celkem	50 239	95 469
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	69 457	116 288
Pozemky	2081	2051
Umělecká díla, předměty a sbírky	488	491
Stavby	38 319	38 319
Samostatné movité věci a soubory movitých	3 428	5 658
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	971	971
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	24 170	68 798
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-19 218	-20 819
Oprávky ke stavbám	-15 414	-16 477
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-2 833	-3 371
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-971	-971
B. Krátkodobý majetek celkem	16 861	16 861
III. Zásoby celkem	2 858	3 016
Materiál na skladě	730	461
Nedokončená výroba	1 744	1 999
Výrobky	384	398
Zvířata	0	158
IV. Pohledávky celkem	6 469	7 442
Odběratelé	5 999	4 724
Poskytnuté provozní zálohy	37	152
Pohledávky za zaměstnanci	34	27
Daň z příjmů	5	5
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	533	2591
Jiné pohledávky	52	54
Dohadné účty aktivní	0	80
Opravná položka k pohledávkám	-191	-191
V. Krátkodobý finanční majetek celkem	7 021	6 155
Pokladna	42	6
Ceniny	59	34
Účty v bankách	6 920	6 116
Peníze na cestě	0	-1

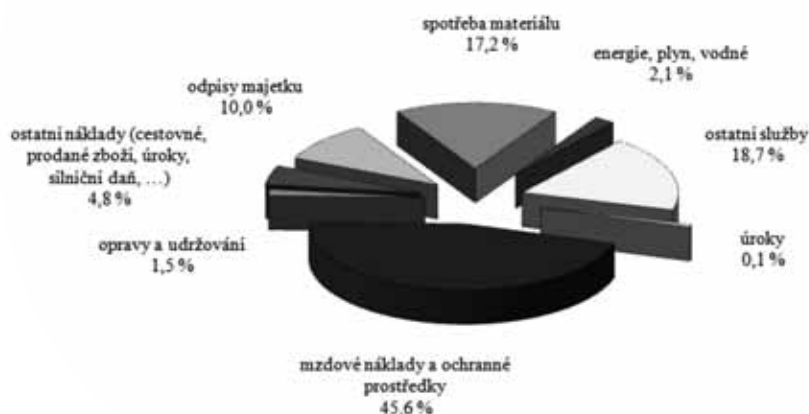
VI. Jiná aktiva celkem	513	248
Náklady příštích období	384	248
Příjmy příštích období	129	0
AKTIVA CELKEM	67 100	112 330

PASIVA		
	I. I. 2011	31. 12. 2011
A. Vlastní zdroje celkem	60 599	97 592
I. Jmění celkem	60 337	97 190
Vlastní jmění	60 017	96 776
Fondy	320	414
II. Výsledek hospodaření celkem	262	402
Účet výsledku hospodaření	262	402
B. Cizí zdroje celkem	6 501	14 738
III. Rezervy celkem	1 063	0
Rezervy	1 063	0
IV. Dlouhodobé závazky celkem	341	715
Dlouhodobé bankovní úvěry	341	715
V. Krátkodobé závazky celkem	1 763	9 959
Dodavatelé	2 080	3 303
Přijaté zálohy	496	1216
Ostatní závazky	9	9
Zaměstnanci	481	783
Závazky k institucím soc. zabezp a veř.zdrav. pojištění	239	433
Ostatní přímé daně	27	123
Daň z přidané hodnoty	-2 644	-955
Ostatní daně a poplatky	44	
Jiné závazky	65	79
Krátkodobé bankovní úvěry	0	2 933
Dohadné účty pasivní	286	355
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	680	1 680
VI. Jiná pasiva celkem	3 334	4 064
Výdaje příštích období	108	132
Výnosy příštích období	3226	3932
PASIVA CELKEM	67 100	112 330

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2011 (v celých tisících Kč)

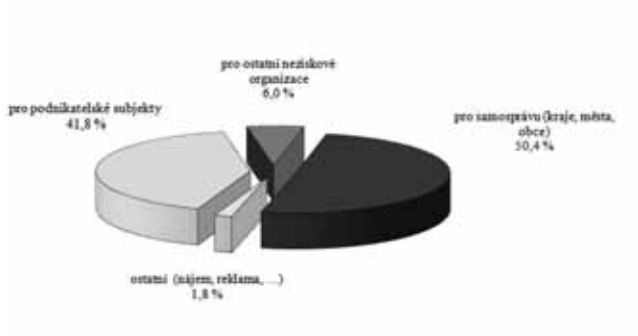
I. Spotřebované nákupy celkem	4 420
Spotřeba materiálu	3 829
Spotřeba energie	411
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	68
Prodané zboží	112
II. Služby celkem	4 597
Opravy a udržování	349
Cestovné	52
Ostatní služby	4 196
III. Osobní náklady celkem	10 717
Mzdové náklady	7 874
Zákonné sociální pojištění	2 448
Zákonné sociální náklady	395
IV. Daně a poplatky celkem	29
Daň silniční	28
Daň z nemovitosti	1
V. Ostatní náklady celkem	535
Ostatní pokuty a penále	1
Úroky	124
Jiné ostatní náklady	410
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opr. položek celkem	2 288
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2 258
Zůstatková cena prodaného hmotného majetku	30
Tvorba opravných položek	0
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	32
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	31
Poskytnuté členské příspěvky	1
NÁKLADY CELKEM	22 618

I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	11 246
Tržby za vlastní výrobky	449
Tržby z prodeje služeb	10 657
Tržby za prodané zboží	140
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	427
Změna stavu zásob nedokončené výroby	255
Změna stavu zásob výrobků	14
Změna stavu zvířat	158
III. Ostatní výnosy celkem	2 139
Úroky	74
Zúčtování fondů	1 895
Jiné ostatní výnosy	140
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	30
IV. Přijaté příspěvky celkem	1 350
Přijaté příspěvky (dary)	1 330
Přijaté členské příspěvky	20
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv	1 063
Zúčtování zákonných rezerv	1 063
VI. Provozní dotace celkem	6 795
Provozní dotace	6 795
VÝNOSY CELKEM	23 020
Výsledek hospodaření před zdaněním	402
Výsledek hospodaření po zdanění	402

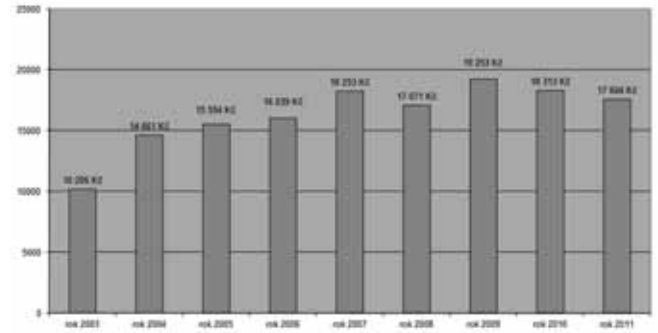

< Graf č. 17: Struktura nákladů 2011.

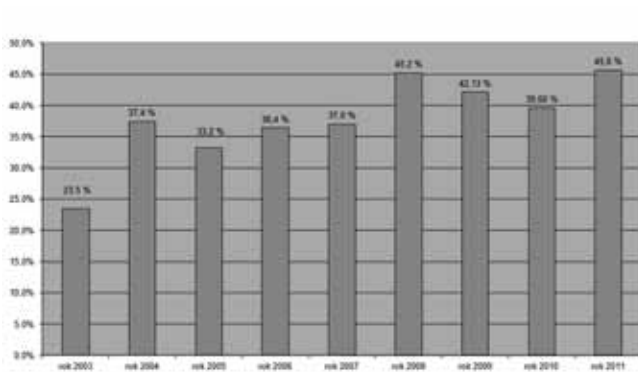
Graf č. 15: Rozdělení služeb 2011.

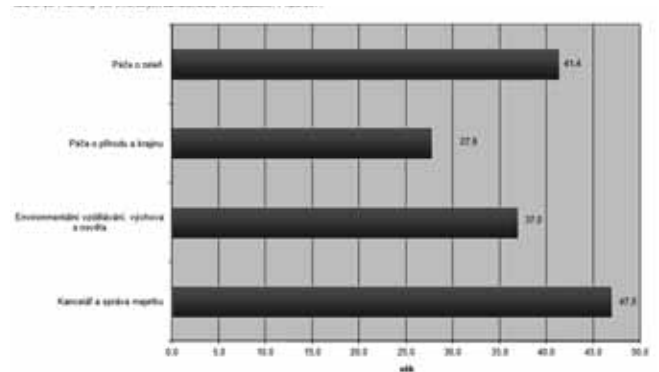
Graf č. 16: Průměrná hrubá mzda v letech 2003 až 2011.

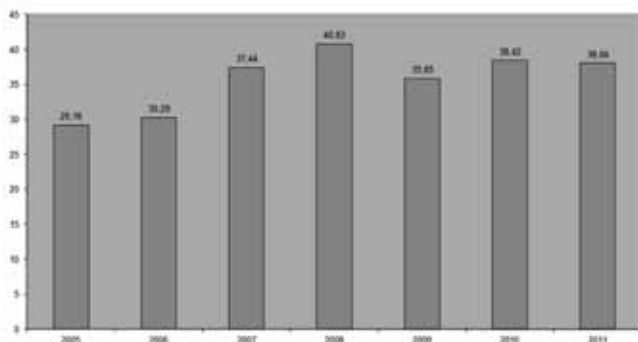
Graf č. 18: Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace v letech 2003 - 2011.

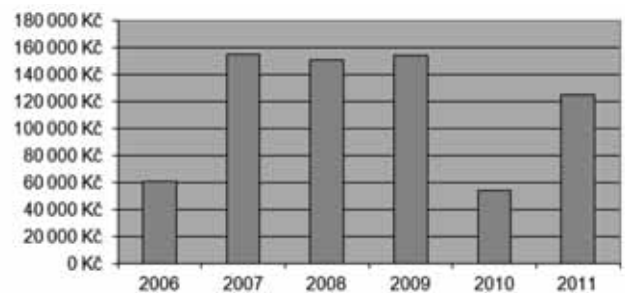
Graf č. 19: Průměrný věk kmenových zaměstnanců ve střediscích v roce 2011.

Graf č. 20: Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců.

Graf č. 21: Vývoj úroků z úvěrů a půjček v letech 2006 - 2011.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2011 občanského sdružení

**Český svaz ochránců přírody
základní organizace 02/09 Vlašim
258 01 Vlašim, Pláteníkova 264
IČ 18595677**

Zpráva je určena výboru základní organizace 02/09 ČSOP Vlašim.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2011 za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, tj. rozvahu k 31.12.2011, výkaz zisku a ztráty a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení věrného a poctivého zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán organizace. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Mou úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použití účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace občanského sdružení ZO ČSOP Vlašim k 31.12.2011 a nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2011 v souladu s českými účetními předpisy.

Vlašim 9. března 2012

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

Výbor ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout (předseda), Mgr. Radovan Cáder (místopředseda),
Ing. Marek Lempochner (hospodář), Ing. Karel Kříž (jedenatel),
Mgr. Kateřina Červenková, Ing. Roman Farion, Mgr. Lenka Broukalová,
Ing. Mgr. Martin Kloudys, Ing. Miloš Krejčíř, Jiří Nosek, Ing. Pavel Jakubův

Členská schůze

Revizní komise ČSOP Vlašim

Ing. Beáta Křemlová
(předsedkyně),
Václav Broukal,
Leoš Kučera

Předseda ČSOP Vlašim

Ing. Pavel Pešout

Referát ekonomiky

Ing. Hana Krejčířová (ekonomka)
Lenka Röschelová (mzdová
účetní)

Samostatný úsek kanceláře

Dagmar Tlustošová (vedoucí
úseku), Věra Hrušková

Samostatný úsek správy majetku

Jiří Nosek (vedoucí úseku),
Josef Žižala, Jan Sechovec

Středisko environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Mgr. Kateřina Červenková
(vedoucí střediska),
Mgr. Petra Macháčková, DiS.,
Mgr. Lenka Suchanová,
RNDr. Jana Havelková,
Ing. Jana Dufalová,
Jiří Pavelka,
PhDr. Roman Andres,
Petr Zapletal,
Mgr. Jan Urban,
Mgr. Stanislav Přihoda

Oddíl mladých ochránců přírody

Jindřich Kuliček,
Jiří Pavelka

Rodičovský ekoklub Breberky

Mgr. Jarmila Kloudysová,
Lenka Šafránková

Středisko péče o přírodu a krajinu

Ing. Karel Kříž (vedoucí střediska),
Ing. Jiří Novotný, Ing. Pavel Jakubův

Úsek Záchraná stanic pro živočichy

Bc. Michala Musilová (vedoucí
úseku), Bc. Petr Vach,
Vít Kašíalek, Bc. Kateřina
Knoťková, MVDr. Martina
Vondráčková (veterinařka)

Úsek Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

Ing. Mgr. Martin Kloudys

Garanti programů druhové ochrany

Prof. RNDr. Lubomír Hanel,
CSc., Ing. Karel Kříž, Ing. Pavel
Jakubův, Mgr. Hana Pánková,
Ph.D., Bc. Michala Musilová,
Bc. Petr Vach, Martin Kyselá,
Mgr. Martin Waldhauser

Středisko péče o zeleň

Ing. Marek Lempochner (vedoucí
střediska), Vladimír Fialka,
Tomáš König

Úsek pěstební činnosti

Bc. Hana Kotková, DiS.
(vedoucí úseku),
Erika Grundzová, Petr Býma,
Petr Voda

Úsek údržby chráněných území

Jakub Vrhák (vedoucí úseku),
Arnošt Štrombach,
Marie Horálková, Zuzana
Čičáková, Eva Krejčová,
Miroslav Jandák,
Zdeněk Šiška, Milan Krška,
Jan Kronus, Karel Šmejkal,
Iveta Kovačová,
František Krejčí

Redakční rada Pod Bláníkem

Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Mgr. Václav Kovařík,
PhDr. Jindřich Nusek, Ing. Pavel Pešout (předseda), PhDr. Ivana Preislerová,
Slávka Rýdlová, Milan Štědra, Mgr. Jan Urban, PhDr. Libuše Váňová
a Ing. Jana Zmeškalová

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatou činnost podblanických ochránců přírody v roce 2011 finančně podpořily:

AOPK ČR; Česká spořitelna, a.s., pobočka Benešov; ESF ČR; MAVO s.r.o., Praha; Mikroregion Český Smaragd; MŠMT ČR; MŽP ČR; Nadace na ochranu zvířat, Praha; Nadace Partnerství; Sdružení MOP ČSOP Praha; SFŽP ČR; Sít' ekologických poraden STEP; Správa CHKO Blaník; SSEV Pavučina; Úřad práce Benešov; ÚVR ČSOP Praha; ZO ČSOP Babice; Benešov; Bystřice; Čechtice; Červená Řečice; Čestlice; Divišov; Kamberk; Kondrac; Konojedy; Kostelec nad Černými lesy; Krivsoundov; Kutná Hora; Louňovice; Modletice; Načeradec; Pelhřimov; Postupice; Právořin; Ratměřice; Sázava; Senožaty; Strančice; Struhařov; Středočeský kraj; Týnec nad Sázavou; Uhlířské Janovice; Velíš; Vlašim

Jedním z nejdůležitějších příjmů organizace jsou dary. Následujícím firmám a osobám (řazení dle abecedy) děkujeme za projevovou přízeň:

MECENÁŠI ČSOP VLAŠIM 10 000 a více Kč

anonymní dárcé, Praha 8 - Karlín; Autoopravna Vitejček, Benešov; BEZPO Benešov, s.r.o.; Radek Fialka, Vracovice; Jiří Hervert, Xaverov; Chraňte zvířata – Ctirad Krbec, Stará Boleslav; Dagmar Jelínková, Praha; Less, a.s. Ostrov; Ing. Luděk Matuška, Louňovice; Olympus Czech Group, Praha; **RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.; Ina. Barbora Rettková. Havířov; Twin Trans. Vlašim**

PATRONI ČSOP VLAŠIM 5 000 – 9 999 Kč

Alena Černá, Stříbrná Skalice; Pavel Fořt, Jiřín-Kačiny; Ing. Kolomazník, Praha; František Kubín, Šebíř; Lenka Mikulcová, Praha; Samohýl, a.s.; Jaroslava Volovecká, Benešov

SPONZORI ČSOP VLAŠIM 2 000 – 4 999 Kč

MUDr. Eva Bartošová, Psáry; Eva Bařinová, Vlašim; Ing. Jaroslav Bezouška, Benešov; Petr Bílek, Praha; Josef Bina, Praha; Zdeněk Braniš, Vlašim; Tomáš Černý, Vlašim; Danone a.s., Benešov; Fida Plus s. r. o., Sulice – Želivec; Helena Hátleová, Praha; Břetislav Herclík, Praha; MUDr. Milena Hofmanová, Benešov; Ing. Josef Horák; Josef Hrdina, Vracovice; Vladislav Hrstka, Větrný Jeníkov; David a Vendula Jaklovi, Husinec-Řež; Jaroslava Jarolínková, Nová Říše; Kamila Knížková, Čáslav – Filipov; Petr Krupička, Čerčany; Olga Márová, Čerčany; MUDr. Karel Pěkný, Vlašim; manželé Procházkovi, Vlašim; Pracovníci Finančního úřadu v Říčanech; Tereza Sklenářová, Praha; Simona Svatošová; Ing. Eva Vaňková, Vlašim; paní Vierecklová; Ladislava Zámečnicková, Praha

PODDPOROVATELÉ ČSOP VLAŠIM 500 – 1 999 Kč

paní Abrahamová; Jan Bartoš; Mílaďa Bláhová; Pelhřimov; Miroslava Brodská; Kutná Hora; Časopisy pro volný čas s.r.o., Praha; Miliuše Dědič – Sýkorová, Praha; Jana Doležalová, Netvořice; Andrea Fraňková, Praha; Jiří Genzer; Lubomír Hanzlík; paní Hromádková; Šárka Hýnová; Benešov; William Chrenka, Čáslav; Petr Janda; Libuše Janyšová, Čáslav; Otto Janouš; Zdeněk Jiříček; Milán Jonáš, Děčín; Kamila Knížková; Dana Konečná; Pelhřimov; Jiří Kopecký, Říčany; Dr. Ivo Koudelka, Pyšely; MUDr. Simona Kovandová, Jilové u Prahy; Zuzana Krivoňavá; Eva Ledlová, Benešov; Alena Matějková, Kamenice nad Lipou; Petr Marek; Judita Michelfeitlová; Olga Němcová, Kamenice; Elena Nimčová; Jaromír Novák; OSBD Kutná Hora; Pražská vydavatelská společnost, Praha; Tomáš Pokorný; Adéla Poláková, Praha; Petra Poladrnková; Marcela Povoliná, Pecerady; Ing. Eva Procházková, Říčany; Psenčítková, Benešov; Lukáš Rameš, Vrdy; Jana Sátrová, lékařna U Zlatého jelena, Vlašim; Petra Skopcová, Praha; Andrea Stocková; SVJ 194, Benešov; Naděžda Sýkorová, Říčany; Jana Špachmannová, Praha; Turek & spol., s.r.o., Vlašim; Urbánek, Jesenice u Prahy; Josef Vacek, Říčany; Josef Vávra, řezník a uzenář, Vlašim; Marie Vojtová; Ivana Vydrová, Praha; Dana Wilhelmová, Sázava; I. Zapletalová; Anna Zouharová, Kostelec nad Černými lesy

PŘÍSPĚVATELÉ ČSOP VLAŠIM 50 – 499 Kč

František Bartoš; Simona Běbřová; Benešov; paní Brodská; Anna Bursíková, Praha; Marie Čeledová; Jitka Číperová, Sedlec – Prčice; Čížková; Radoš Fořt, Český Sternberk, Jiří Fragner, Litichovice; Jana Hausnerová, Pacov; Zdenka Hnářová; paní Horáková, Sázava; Petra Lomrová; Tomáš Kadraba, Čerčany; Vilém Kloubek, Praha; Helena Kněžliková, Pelhřimov; paní Křištofová; Struhařov; Eva Kobernová; Pavel Korynta, Praha 2; Ivana Kořínková, Říčany; manželé Kremlovi, Vlašim; pan Kroupa, Praha; Božena Lesáková, Praha; Olga Maláková, Říčany; Jitka Maňáková, Mnichovice; manželé Mazurkovičovi, Benešov; Návštěvníci výstavy Unicef, Vlašim; OS zdr. postižených; Pavel Pešata, Zaječí; Marie Petrášková; Irena Piňosová; Petr Plašil; K. Procházková; Mílaďa Puchartová; Alena Rothbauerová; Jarmila Sikolová; P. Strouhalová; Dolní Břežany; Bohumil Suk, Sudslavice; paní Šamberková, Osnice; Pavla Špotová, Mukařov; paní Terochvanová, Senohrady; Petr Tulach; Josef Vacek, Říčany; Dučičina Vavříková, Kostelec u Křížků; Lucie Velíková, Praha; Zasman Clay, Holubice-Kozinec

